

Vård för hela länet

SD Region Örebro läns
förslag till regionbudget **2022**

Region Örebro län

Budgetförslag 2022

samt övergripande strategier med plan för 2023–2024

1. Förord	1
2. Våra viktigaste ståndpunkter	2
3. Ur Sverigedemokraternas Principprogram	3
3.1 Regionpolitik	3
4. Ekonomi	4
4.1 Internationell ekonomi	4
4.2 Sveriges ekonomi	4
4.3 Befolkningsprognos	4
4.4 Regionsektorns ekonomiska läge	4
5. Budget för 2022 med plan för 2023–2024	5
5.1 Allmänna förutsättningar	5
5.2 Skattesats	5
5.3 Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag	5
5.4 Bedömd prisutveckling i sektorn	6
5.5 Investeringar	6
6. Regionövergripande	7
6.1 Agenda 2030	7
6.1.1 Agenda 2030 och Sverigedemokraternas inriktning	7
6.1.2 Agenda 2030 i vår region	7
6.2 Avsluta samarbetet med Fairtrade	8
6.3 Utökad säkerhet inom Region Örebro läns verksamheter	8
6.4 Färre möten i externa lokaler - fler digitala möten	8
6.5 Digitalisering	9
7. Regionfullmäktige	10
7.1 Effektivisering och sparkrav på verksamheterna	10
7.2 Halvera grundbeloppet vid uträkning av partistödet	10
7.3 Fika under nämndmöte bekostas via avdrag på förrättningsarvodet	10
8. Regionstyrelsen	11
8.1 Länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar	11
8.2 Staten ska överta huvudmannaskapet för Örebro Läns Flygplats AB	11
8.3 HBTQ-certifiering och diplomering	12
8.4 Satsning på regionens äldre	13
8.5 Uppräkning för digitala vårdgivare	13
9. Hälso- och sjukvårdsnämnden	14
9.1 Krisberedskap	14
9.2 Vårdskulden	14
9.3 Länsklinikernas betydelse och styrning	15

9.4	Förebyggande hälsovård	15
9.5	Satsning på sjukvården och arbetsmiljön	16
9.6	Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad till nära Covid-vård	16
9.7	Korta vårdköerna	17
9.8	Tillgängligheten	17
9.9	Telefontillgängligheten	17
9.10	E-Hälsa	18
9.11	Patientsäkra förlossningsvården i Karlskoga	18
9.12	Barnhälsovården	19
9.13	Barnhälsovårdens hembesök	19
9.14	Satsa på kompetensutveckling, resursförstärkning och samarbete inom psykiatri	19
9.15	Utöka kompetensen inom vårdcentralerna	20
9.16	Akutmottagningarna	20
9.17	Primärvårdsresurs på akutmottagningarna	21
9.18	Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid Lindesbergs lasarett	21
9.19	Ambulansdirigering	21
9.20	Ambulansflyget	22
9.21	Drogtest av all sjukvårdspersonal vid nyanställningar och längre vikariat	23
9.22	Ta bort den övre åldersgränsen för kallelse till mammografi	23
9.23	Vård av EU-medborgare ska bekostas av hemlandet eller privata försäkringar i enlighet med EU:s lagar och regler	24
10.	Samhällsbyggnadsnämnden	25
10.1	Öka tryggheten och servicen i kollektivtrafiken	25
10.2	Effektivisera kontrollverksamheten inom kollektivtrafiken	25
10.3	En levande landsbygd	26
11.	Regional tillväxt	27
11.1	Överlåt huvudmannaskapet vid Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor	27
11.2	Aweckla Region Örebro läns deltagande i Central Sweden	27
11.3	Kostnadseffektiviserande uppdrag	28
11.4	Satsa på bevarande och utökad marknadsföring av länets fornminnen	28
12.	Servicenämnden	29
12.1	Högre krav på lokalproducerade livsmedel i regionens upphandlingar	29
12.2	Aweckla Region Örebro läns interna tryckeri	30
13.	Kulturnämnden	31
13.1	Ta bort 1 procentsregeln vid investeringar	31
13.2	Inga bidrag till politiska ungdomsförbund	31
14.	Forsknings- och utbildningsnämnden	32
15.	Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice	33
15.1	Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år	33
16.	Regionfullmäktige föreslås besluta:	34
17.	Budgeten i siffror	35
17.1	Resultatbudget	35
17.2	Driftbudget	36
17.3	Driftbudget per nämnd	38
17.4	Balansbudget	39
17.5	Kassaflödesbudget	40
17.6	Våra satsningar och besparingar	41

1. Förord

Sverigedemokraternas budget för Region Örebro län är inriktad på att, inom våra ansvarsområden, bedriva professionella och kostnadseffektiva verksamheter i hela länet och för alla länets innevånare. Den stora påtvingade befolkningsökningen som skett på väldigt kort tid i Sverige har satt stor press på samhället och välfärdsorganisationen. Systemen är inte byggda för tio miljoner invånare och utbyggnaden av offentlig sektor har inte hunnit med i den takt som befolkningsökningen ställer krav på. De problem som styrande regeringar genom årtionden har skapat kommer att ta lång tid att lösa och det kommer att krävas mycket resurser och kraftiga prioriteringar. Pandemin fortsätter alltfjämt även om en del av befolkningen nu är vaccinerad och vi hoppas att detta ska lätta på smittspridningen. De vårdköer som fanns redan innan Covid-19 är nu ännu större på grund av den uppskjutna vården som tillkommit när man fått prioritera de sjuka i pandemin och den akuta vården. Personalen gör ett fantastiskt arbete under de förutsättningar som finns och vi har ännu inte sett slutet på denna pandemi.

Allt handlar om prioriteringar. I Sverigedemokraternas budgetförslag prioriteras vården i första hand, då den är regionens största huvuduppdrag och en väldigt viktig samhällsfunktion för befolkningen. Det är viktigt att vi har en fungerande basvård på alla våra tre sjukhus i länet och vi avsätter bland annat medel för att kunna öppna förlossningen i Karlskoga och för att ha kvar nattjouren inom ortopedi och kirurgi på Lindesbergs lasarett. Sverigedemokraterna ser allvarligt på den vårdskuld som redan innan pandemin fanns och som nu ökat i omfattning. I vår budget avsätter vi 75 miljoner kronor till åtgärder för att beta av denna skuld. Personalen som sliter i den Covid-nära vården har det fruktansvärt tufft och vi budgeterar pengar till en extra semestervecka för dessa tappra människor. Vi avsätter även medel för förstärkningar till att utöka den kvalitativa kompetensen i den nära vården, utöka andelen fasta akutmottagningarna, satsa på kompetensutveckling och resursförstärkning inom psykiatrin, utreda primärvårdsresurs på akutmottagningarna, bra arbetsmiljö och en ökad lönesatsning inom vården på 60 miljoner kronor. Vi satsar även på ökad trygghet och kontrollverksamhet i kollektivtrafiken, och vi skjuter till 20 miljoner för att den ska vara tillgänglig i hela regionen. Vi har även en satsning på vårt kulturarv samt turismen inom regionen.

Sverigedemokraterna tar även i årets budgetförslag hänsyn till löneökningar och prisjusteringar, därmed ligger vi i nivå med kostnadsutvecklingen enligt Sveriges kommuner och regioners bedömda nivåer. För att kunna lägga resurser där de behövs allra mest, sparar vi in på den politiska organisationen, minskade resor och kulturen. Vi avvecklar huvudmannaskapet för flygplatsen och för folkhögskolorna och låter de som haft sin hemvist i vårt land i mer än tre år och fortfarande behöver tolk, betala sina egna tolkkostnader. Sverigedemokraterna vill se en vård där regionens medarbetare får den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. En vård där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal som sätter patienten i centrum.

Elin Jensen (SD)

Gruppledare och Regionråd

2. Våra viktigaste ståndpunkter

- ✘ Vi ska i egen regi bedriva en patientsäker förlossningsvård i Karlskoga
- ✘ Alla kvinnor över 40 år ska kallas till mammografiundersökningar
- ✘ Språktolk ska bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år
- ✘ Minska vårdpersonalens administrativa börda
- ✘ Antalet besvarade bokningssamtal på vårdcentralerna ska vara 100 %

- ✘ Riktad satsning för att klara primärjouren vid Lindesbergs lasarett
- ✘ Erfarenhet ska premieras med skälig löneutveckling inom vården
- ✘ Särskild satsning för våra äldre
- ✘ En ansvarsfull investeringstakt med borttagen 1 procentsregel
- ✘ Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig i hela regionen

- ✘ Sluta bekosta och utbilda för att erhålla HBTQ-certifieringar och diplomeringar
- ✘ Halverat partistöd för samtliga partier
- ✘ Ökad andel lokal- och närproducerade varor i våra verksamheter
- ✘ Decentralisera vården samt erbjud en jämlik vård i hela Region Örebro Län
- ✘ Region Örebro län ska tillhandahålla en likvärdig eller bättre digital service jämfört med privata digitala alternativ

3. Ur Sverigedemokraternas Principprogram

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi betraktar oss som ett mittalternativ och ett tredje block i svensk politik. Vi kombinerar strävandet efter social- och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer. Det övergripande målet med partiets verksamhet är att återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbefinnande, demokrati, en stark inre solidaritet samt sammanhållning.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna. Vi bejakar lag och ordning, gemensamhetsskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga gemenskaper i form av familjen och nationen. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle, där alla medborgare skyddas av och är lika inför lagen. Ett samhälle där alla medborgare också garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet.

Vi anser att vi i likhet med alla andra människor har ofrånkomliga fel och brister och tror därför inte att ett perfekt utopiskt samhälle är möjligt att uppnå. Genom att basera vår politik på ovan nämnda strävanden och genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap, hoppas vi dock kunna återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbefinnande, demokrati och en stark inre solidaritet. Detta är den övergripande målsättningen med partiets verksamhet.

Sverigedemokraternas målsättning är att den svenska hälso- och sjukvården bör hålla hög internationell kvalitet och kunna erbjuda patienten de allra senaste kunskaperna och de bästa behandlingsmetoderna för att kunna bota, lindra och förebygga sjukdomar. Samtidigt bör vården präglas av hög säkerhet, tillförlitlighet och försiktighet där evidensbaserad forskning och god uppföljning av såväl privata som offentliga verksamheter är ledande. Alla patienter bör ha rätt till lättillgänglig vård av högsta kvalitet, oavsett var i landet eller var i länet de bor. Det är för oss självklart att sjukvården bör vara solidariskt skattefinansierad och ges till alla efter behov.

3.1 Regionpolitik

Det tillhör regionens främsta uppgifter, att bedriva sjukvård och tandvård utifrån befolkningens behov. Vården ska vara solidariskt finansierad via skattsedeln, vara rättvist fördelad, vara lätt tillgänglig, samt ges med ett likvärdigt bemötande till alla efter behov. Vården ska sträva efter att motsvara medborgarnas förväntningar. Med bibehållen god kvalitet och hög patientsäkerhet ska vården ges på ett kostnadseffektivt sätt, oavsett om vården utförs i offentlig eller privat regi. En god sjukvård är en förutsättning för länets framtida utveckling.

Sverigedemokraterna prioriterar sjukvården och pensionsåtagandena, därefter kollektivtrafiken, forskning och utbildning inom regionens verksamhetsområden, därefter kulturarvet, samt regionala utvecklingsfrågor och folkhögskolor.

4. Ekonomi

4.1 Internationell ekonomi

Under senare delen av 2020 ledde ökad smittspridning till nya och skärpta restriktioner i många länder. Det påverkade den ekonomiska aktiviteten negativt, inte minst i euroområdet där detaljhandelsförsäljningen har minskat påtagligt den senaste tiden. De nya restriktionerna drabbar dock inte industrin särskilt hårt och den globala industrikonjunkturen är fortsatt stark. I euroområdet föll BNP det fjärde kvartalet i fjol och nedgången fortsätter det första kvartalet i år. Den ekonomiska politiken är tydligt inriktad på att stödja återhämtningen. Tillsammans med en stigande vaccinationsgrad och en minskad smittspridning bidrar detta till att konsumtionen ökar igen det andra kvartalet, men det dröjer till det tredje kvartalet innan återhämtningen i euroområdet förväntas ta mera fart.

4.2 Sveriges ekonomi

En andra våg av smittspridning och skärpta restriktioner ledde till att konjunkturåterhämtningen i Sverige bröts det fjärde kvartalet i fjol. Fortsatta skärpta restriktioner och en tredje våg av smittspridning bidrar till att tillväxten blir dämpad det första kvartalet i år. Återhämtningen kommer i gång igen så smått det andra kvartalet, trots att produktionen i delar av industrin då hämmas av leveransproblem. Det tredje kvartalet, när nästan alla vuxna erbjudits vaccin och smittspridningen är lägre, förväntas hushållen öka konsumtionen snabbt och konjunkturen vända tydligt uppåt. Lågkonjunkturen förblir trots detta djup under 2021 och arbetslösheten förväntas ligga över 8 procent vid slutet av året. Trots mycket omfattande ofinansierade åtgärder i år är de offentliga finanserna fortsatt starka. SKR prognoser pekar på en hög tillväxt för såväl BNP som sysselsättning för 2022 varefter konjunkturuppgången dämpas mot en förväntad normalkonjunktur 2024.

4.3 Befolkningsprognos

Den 28 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2021–2070. Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. Befolkningen väntas att öka både för att fler föds än det avlider och för att fler invandrar än utvandrar. Den årliga befolkningsökningen är dock lägre än i föregående prognos från SCB. Ökningen för riket beräknas till 1 procent per år för de närmaste åren. Örebro läns befolkning ökade med 0,4 procent 2020, vilket är en avmattning mot tidigare år när ökningen har uppgått till ungefär en procent per år.

4.4 Regionsektorns ekonomiska läge

Kommuner och regioner gick in i 2020 med förväntningar om en ansträngd ekonomi, en dämpad konjunktur och stora utmaningar till följd av ett högt demografiskt tryck. Därtill kom pandemin. Den ekonomiska effekten av pandemin för regionsektorn blev, i stället för ett befarat underskott, ett resultatmässigt rekordår. Verksamhetens resultat för regionerna uppgick till 21,5 miljarder kronor för 2020, vilket var 16,2 miljarder kronor högre än 2019. Det förbättrade resultatet berodde på en kombination av ökade intäkter och generella statsbidrag kopplade till coronapandemin, samtidigt som kostnaderna inte ökat i samma utsträckning. För år 2020 redovisade samtliga regioner ett positivt verksamhetsresultat. De goda resultaten gör att sektorn kan öka likviditeten och därmed tillfälligt minska lånebehovet något till det stora behovet av investeringar som finns. På längre sikt kvarstår dock de stora utmaningarna med dämpad konjunktur, den demografiska utvecklingen och stort kompetensförsörjningsbehov.

5. Budget för 2022 med plan för 2023–2024

5.1 Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med 2020 samt SKR:s prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2021. Resultatbudgeten är uppdaterad utifrån ovan angivna förutsättningar vad gäller uppräknig av skatter, generella bidrag samt löne- och prisuppräknig. Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar samt utnyttjande av 2021 års planeringsreserv (50 miljoner kronor). En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån Skandias prognos per 30 april.

Finansnettot är kalkylerat från att investeringar görs med upplåning för fastighetsinvesteringar för externa hyresgäster och med en viss försiktighet gällande avkastning på placerade medel. I budgeten har antagits en avkastning från pensionsmedelsportföljen om 5 procent (3 procent reallt d.v.s. avkastning justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex). Detta innebär för 2022 totalt 222 miljoner kronor varav 106 miljoner är orealiserad avkastning. Finanspolicyn anger att den reala avkastningen över en rullande femårsperiod ska avkasta 3,0 procent.

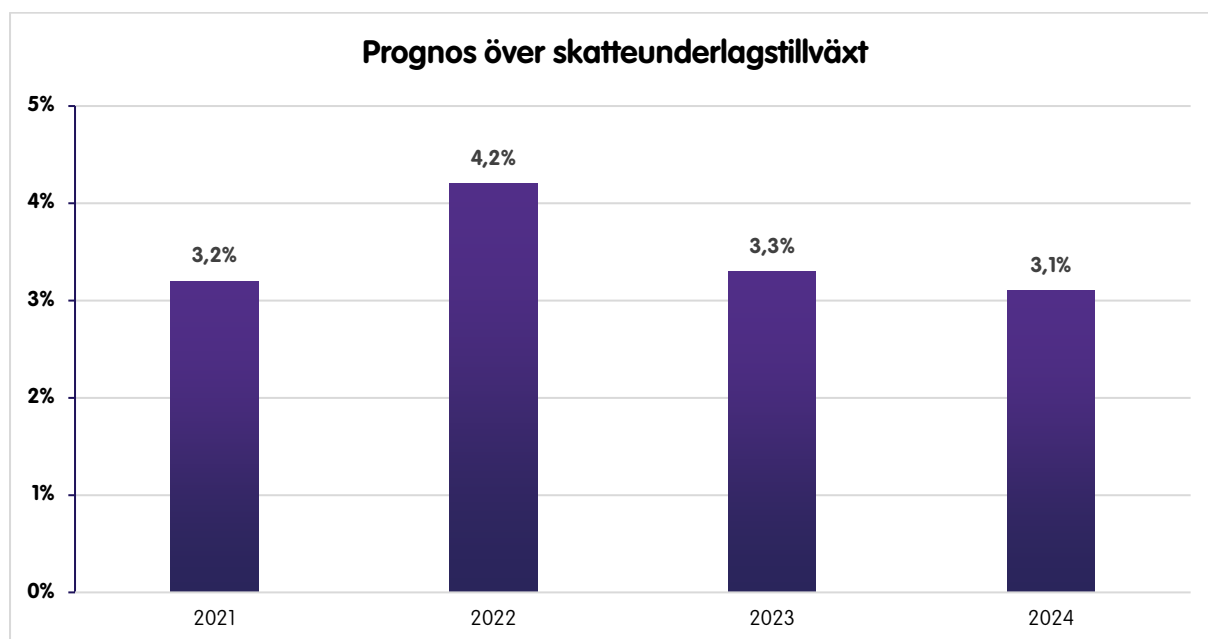
Resultatbudgeten baseras på att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år.

5.2 Skattesats

Skattesatsen för Region Örebro län är oförändrad från föregående år och uppgår för år 2022 till 11,55 kronor.

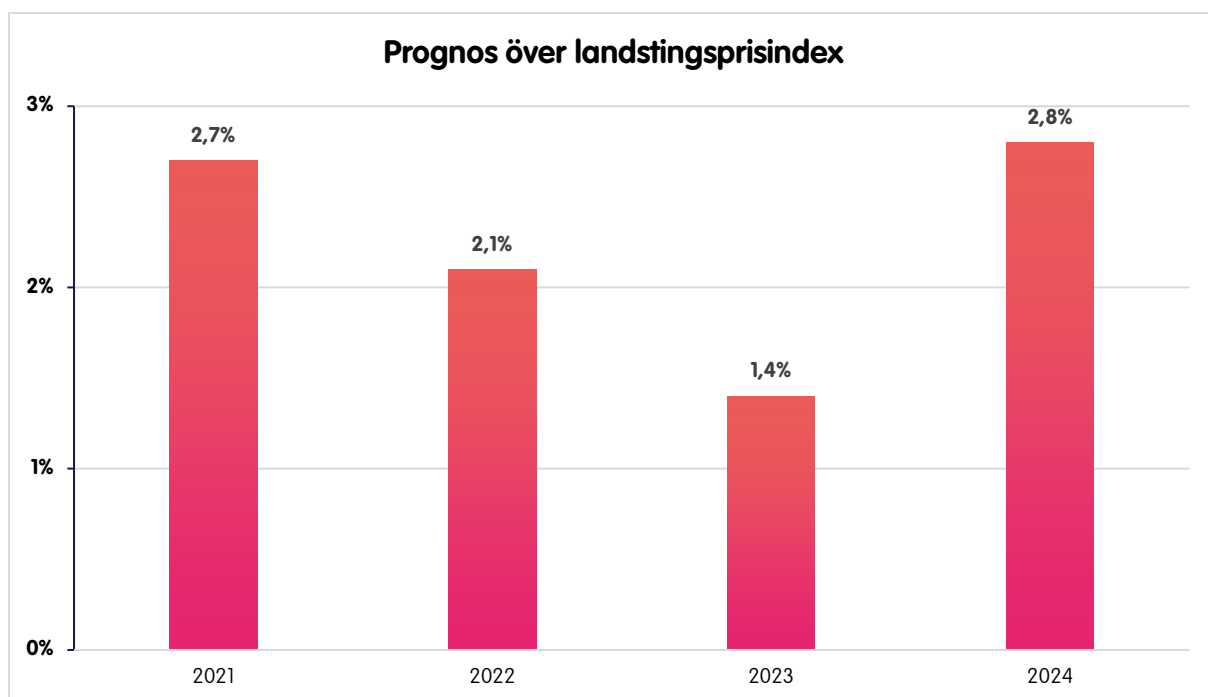
5.3 Skatteintäkter, generella bidrag och specialdestinerade statsbidrag

SKR har lämnat planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2022–2024. Skatteintäkterna beräknas 2022 till 7 934 miljoner kronor, vilket är 457 miljoner kronor högre än budget 2021. Generella statsbidrag och utjämningsavgiften beräknas till 3 007 miljoner kronor, vilket är en ökning med 53 miljoner kronor från budget 2021. I ökningen ingår ännu inte förändringen av statsbidraget för läkemedelsförmånen. När beloppet är känt beslutar regionstyrelsen om tilläggsbudgetering av detta belopp samt fördelning till berörda nämnder. En preliminär beräkning av statsbidragets höjning 2022 ligger för närvarande på 40 miljoner kronor. Specialdestinerade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR redovisas på respektive berörd nämnd. I det fall nya eller utökade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har beslutats ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

5.4 Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. I indexet ingår inga volymförändringar. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. LPIK inklusive läkemedelspriser beräknades per april 2021 till 2,1 procent för 2022, 1,4 procent för 2023 och 2,8 procent för 2024.

5.5 Investeringar

De höga investeringsvolymerna påverkar Region Örebro läns ekonomi negativt. Enligt vår bedömning måste den negativa trenden brytas så fort som möjligt. Stor återhållsamhet måste därför gälla såväl inom driftskostnader som inom investeringskostnader en tid framöver. Efter flera år av höga investeringsvolym som finansierats genom belåning och återlån, behöver regionens ekonomi tid till att återhämta sig. Återlån behöver betalas tillbaka och det egna kapitalet byggas upp inför en kommande lågkonjunktur, därav tecknar vi inga nya lån.

6. Regionövergripande

6.1 Agenda 2030

6.1.1 Agenda 2030 och Sverigedemokraternas inriktning

Den 17 december 2020 beslutade Riksdagen att Regeringens proposition om Sveriges genomförande av Agenda 2030 ska genomföras. Dessförinnan har Agenda 2030 använts, men inte varit tvingande. Det övergripande målet regeringen satt upp och som bifallits i riksdagen, ska tydliggöra Sveriges åtagande att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling i en ekonomisk, social och miljömässig dimension. Genomförandet ska utgå från den svenska kontexten när det gäller förhållanden, behov och möjligheter. Vidare bör genomförandet baseras på en specificering av nytta och målstyrning och hur mätbar effekt uppnås av genomförandet. Dessutom ska genomförandet gagna nationen Sverige såväl som landets regioner och kommuner. Genomförandet ska också relateras till goda näringslivsförutsättningar för tillväxt och företagande, vilket är det som möjliggör välfärd.

Den ledande rollen som regeringen i propositionen menar ska gälla Sverige internationellt, får inte gå före att lösa de nationella problemen och behoven i Sverige utifrån svensk kontext och svenska förutsättningar. En stor del i propositionen utgörs av övergripande hållbar hållning inom miljöpolitiken. Där menar Sverigedemokraterna att reella miljöförbättrande åtgärder ska sättas in, inte minst viktigt är en säker och hållbar klimat- och miljöpolitik genom satsning på fjärde generationens kärnkraftsreaktorer samt generellt är det nationella förvalterskapet av stor vikt. Vi menar även att de redan existerande riksdagsbundna målen inte i sin helhet ska användas som utgångspunkt för genomförandet, vilket regeringen avser.

6.1.2 Agenda 2030 i vår region

Agenda 2030 är ett övergripande vägledande dokument som kan utgöra ett positivt instrument vid integrering relaterad till svenska förhållanden, behov och möjligheter. Det som beslutats i Sverige om genomförandet av Agenda 2030 gällande princippunkterna, är tolkningsbart. Den svenska kontexten och det som är hanteras och utgör behov i regionen ska utgöra utgångspunkten för hur Agenda 2030 används.

I Region Örebro läns verksamhet prioriterar Sverigedemokraterna särskilt sjukvården, detta genom exempelvis utökning av kompetensen på vårdcentralerna. Det svarar mot agendamål tre om god hälsa och välbefinnande. Vi verkar för hushållning och ekonomisk långsiktighet samt rimliga satsningar. Detta exempelvis genom avvecklandet av huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola för en ekonomi i bättre balans där vården bör prioriteras högre, detta svarar mot agendamål tre och åtta. Ägandet av Örebro läns flygplats bör tas över av staten och inte belasta regionens skattebetalare då verksamheten inte håller ekonomiskt, detta motsvarar att se till hållbar infrastruktur mål nio. Samarbetet med Central Sweden bör avslutas då vinsten med deltagandet inte motsvarar kostnaden, vilket svarar mot mål åtta.

Samtliga 17 huvudmål i Agenda 2030 är övergripande och ansluter till det demokratiska välfärdssystem som Sverige redan har som utgångspunkt. Detta står även Sverigedemokraterna för i Region Örebro län.

6.2 Avsluta samarbetet med Fairtrade

Systemet som Fairtrade bygger på är att bönderna garanteras minimipriser för sina varor. Detta minimipris gör så att den välbeprövade marknadsprincipen om utbud och efterfrågan förvrids. Överproduktion och dumpning på den vanliga marknaden kan därmed bli resultatet, vilket gör att fattiga bönder som inte är med i Fairtrade får sälja sina produkter till lägre priser. Det finns mycket forskning som visar på att detta är Fairtrades svagheter. Att snedställa konkurrens på marknaden för livsmedelsprodukter är inte särskilt långsiktigt hållbart, om vi på riktigt vill att människor ska lyfta sig ur fattigdom. Vi vet att det är marknadsekonomi och privat äganderätt som tillsammans med demokrati, utbildning och rättsstat är nyckeln till en positiv ekonomisk förändring.

Det kostar även Region Örebro län 25 000 kronor varje år att fortsatt vara en Fairtrade-diplomerad region, förutom de extra kostnader som läggs på produkterna som köps in. Fairtrade ägs dessutom av LO och Svenska Kyrkan som har ett aktiebolag vilket tar in alla intäkter och en förening som samlar in bidrag av skattebetalarna för att opinionsbilda. Vinsterna från licenserna ackumuleras i aktiebolaget och föreningen söker nya skattebidrag varje år. På så sätt får skattebetalarna betala för LO:s opinionsbildning medan deras aktiebolag får behålla alla intäkter. Sverigedemokraterna anser inte detta är förenligt med vad en region ska syssla med.

- **Region Örebro län ska i fortsättningen inte vara en Fairtrade-diplomerad region.**
- **Kraven på inköp av Fairtrade märkta varor ska tas bort.**

6.3 Utökad säkerhet inom Region Örebro läns verksamheter

Varje arbetsgivares absoluta skyldighet är att vidtaga alla tänkbara åtgärder för att öka personalens trygghet. Vi har i media kunnat läsa om att det förekommit våldsamma inslag mot medarbetare, där hot om dödligt våld, hot om våldtäkt och sexuella trakasserier, slag mot huvud, sparkar mot mage och strypgrepp återfinns i avvikelseberättelserna. Ökade oroligheter och våldsamma händelser i anslutning till akutmottagningar har också blivit vanligare. Hot och våld är aldrig acceptabelt.

Vi är väl införstådda med att huvudproblemet inte löses genom extra eller hårdare bevakning, utan att det snarare bottnar sig i personalbrist, samt samhällsutvecklingen i övrigt. Men vetskapen om att man snabbt kan få hjälp på våra sjukhusområden är nödvändig, för att stärka den upplevda och faktiska tryggheten både hos medarbetarna och hos patienterna. Därför ska fortlöpande behovsanalys kring vad som fordras för att personalen ska vara trygg på sin arbetsplats göras. Det kan vara utökad och mer effektiv kameraövervakning i och omkring våra sjukhusområden och vårdcentraler. Man ska tillsätta de åtgärder som krävs för att trygga arbetsplatserna.

- **Region Örebro län ska kontinuerligt utvärdera och bygga ut säkerheten i syfte att förbättra och effektivisera och öka både den upplevda och faktiska tryggheten.**

6.4 Färre möten i externa lokaler - fler digitala möten

Vi är fortfarande mitt uppe i en världsomspännande pandemi som vi inte vet när den är över. Det vi vet är att de underskott vi hade redan innan pandemin finns kvar och vi har dessutom en vårdskuld att ta hand om. De statsbidrag som tillkommit är tillfälliga och vi måste få en budget i balans även utan dem och få verksamheterna att gå ihop. Ett sätt att minska kostnader som regionen har är att de olika möten som sker, i största möjliga mån hålls i lokaler som regionen har i sitt bestånd. Som det är idag förläggs vissa möten på externa, dyra anläggningar, som exempelvis Loka Brunn, där kostnaden hamnar på tiotusentals kronor extra per sammanträde. Region Örebro län har många fastigheter där man istället skulle kunna sammanträda när behov av andra lokaler uppstår än de vanliga sammanträdesrummen. Exempelvis finns det mötesrum på USÖ, Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett, Länsteatern, Örebro läns museum och på vårdcentralerna i länet. I pandemins spår har vi nu även varit tvungna att skynda på utbyggnaden av digitaliserade möten, vilka kan användas i allt högre grad framöver med stora vinster både vad gäller pengar, tid, resor och därmed också miljön.

- **Möten i Region Örebro läns regi ska i största möjliga mån hållas i egna lokaler.**
- **Digitala möten ska, där det är lämpligt och kostnadseffektivt, prioriteras för att reducera kostnaderna.**

6.5 Digitalisering

Digitala lösningar som nu skapas ställer i högre utsträckning krav på snabba internetanslutningar. Få tjänster designas idag med den äldre överföringstekniken i åtanke, samtidigt pågår det en nedmontering av de gamla kopparledningarna, vilket i huvudsak på landsbygden dödar populära tekniker såsom ADSL. Dagens utbyggnad av de mobila näten är helt nödvändiga för att landsbygden till viss del ska kunna säkra sin framtida internetuppkoppling. Men de mobila näten är i sig inte en tillräckligt god lösning, då de mobila näten inte kan garantera en fast hastighet och täckningsgraden varierar grovt. Detta är speciellt kännbart på just landsbygden, där störningar såsom radioskuggor inte är ovanliga. År 2019 var 82,66 procent av länets hushåll uppkopplade till fiber, att nå målet om 95 procent av hushållen till år 2025 kommer inte att lyckas såvida inte extremt stora insatser och investeringar görs.

Ett förstärkt samarbete med länets kommuner och lokala intresseorganisationer krävs i syfte att förbättra utbyggnadstakten i de områden där täckningsgraden är låg. Annars är risken stor att en betydande del av länets medborgare hamnar i ett digitalt utanförskap. I takt med att regionen även utvecklar sitt digitala utbud, med en större förväntan kring att dessa är den huvudsakliga vägen in, ökar både frustrationen, hjälplösheten för vårdsökande patienter och arbetsbördan för personalen när god tillgång till internet blir bristande. Arbetet med fiberutbyggnaden har över tid stannat av mer och mer, ofta då intresseorganisationer inte har råd att betala för de långa sträckor som ofta krävs för att nå just deras del i landet. För att säkerställa fortsatt utbyggnad i en tillräckligt snabb takt måste staten ta ett mer aktivt ansvar, främst ekonomiskt, för att täcka de sista hålen i fibernätet. Därför ska Region Örebro län driva den frågan tillsammans med SKR så att framtidens fibernät skyndsamt kommer på plats till samtliga hushåll i landet.

- **Samarbetet med länets kommuner och lokala intresseorganisationer ska stärkas för att förbättra utbyggnadstakten av fiber i de områden där täckningsgraden idag är låg.**
- **Region Örebro län ska i samarbete med SKR driva frågan om att fiber är en statlig angelägenhet och att Regeringen hanterar frågan på liknande sätt som när telefonnätet en gång byggdes och mer aktivt finansierar den slutliga utbyggnaden.**

7. Regionfullmäktige

7.1 Effektivisering och sparkrav på verksamheterna

För att Region Örebro läns ekonomi ska klara en kommande lågkonjunktur krävs att samtliga verksamheter arbetar med effektiviseringar. Det är också nödvändigt att minska anslagen till flera verksamheter. Dock ska besparingar alltid godkännas av Regionfullmäktige om de har stor påverkan på regioninvånarnas tillgång till god och jämlik vård.

I Sverigedemokraternas budget görs uppräknig för löne-och prisjustering inklusive läkemedel enligt SKR:s prognos.

7.2 Halvera grundbeloppet vid uträkning av partistödet

Region Örebro län betalar idag ut 11 281 200 kronor per år i partistöd. Varje parti får som lägst ut ett grundbelopp samt ytterligare ett grundbelopp för varje mandat man besitter i regionfullmäktige, grundbeloppet ligger idag på 142 800 kronor. Enligt beslut är grundbeloppet 3 gånger prisbasbeloppet, prisbasbeloppet ligger år 2021 på 47 600 kronor, men räknas upp varje år. I tider då regionens ekonomi är i ett besvärligt läge behöver samtliga verksamheter bidra till besparingarna. Det gäller även den politiska verksamheten.

Därför vill Sverigedemokraterna minska grundbeloppets storlek från att idag ligga på 3 gånger prisbasbelopp till att istället ligga på 1,5 gånger prisbasbelopp. Med detta gör Sverigedemokraterna en besparing om 5 640 600 kronor, baserat på 2021 års prisbasbelopp om 47 600 kronor.

- **Partistödet ska halveras genom att ändra kalkylen på grundbeloppet från 3 x prisbasbelopp till 1,5 x prisbasbelopp.**

7.3 Fika under nämndmöte bekostas via avdrag på förrättningsarvodet

Det är självklart trevligt med en eller två fikapauser under ett nämndmöte eller regionfullmäktige, men det känns inte fullt ut försvarbart gentemot skattebetalarna att de ska bekosta fikaten för ledamöterna. Sverigedemokraterna vill därför införa ett system som liknar dagens kostavdrag för personalfika. Men till skillnad från att dra av en fast summa per månad vill vi istället att avdraget görs per möte. Likt systemet för personalfika, ska ledamoten eller ersättaren ha möjligheten att kunna avstå fikaten helt och därmed inte få något avdrag på sitt arvode. Vi anser dock att det läggs lite väl mycket pengar på just fika, därav vill vi fastställa avdraget till 50 kronor per förrättningsarvode för att ge nämnderna en fast och mer försvarbar fikabudget inför varje nämndmöte.

- **50 kronor för fika ska dras av på varje förrättningsarvode som härstammar från nämnd eller regionfullmäktige, såvida inte ledamoten eller ersättaren på förhand frånsagt sig fika. I de fall månadsarvode ersätter förrättningsarvode, ska istället fikaten dras av från månadsarvodet.**

8. Regionstyrelsen

8.1 Länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar

Uppdrag till Regionstyrelsen:

- Att genomföra länsomfattande insatser emot narkotikabruk riktat till ungdomar.
- Att i samverkan med BUP, skolor och andra lämpliga aktörer utöka det förebyggande ANDT-arbetet riktat mot ungdomar.
- Att förmedla kunskap och förändra synen på narkotika bland ungdomar.
- Att fånga upp och hjälpa de ungdomar som brukar droger, att komma till rätt hjälpinstans i ett tidigare skede.
- Att inventera samt utreda vilka insatser Region Örebro Län erbjuder unga med missbruksproblem samt utreda vilka insatser som behöver lyftas fram.

Regionen ska verka för ett narkotikafritt samhälle. Vi ser med oro på utvecklingen där en mer liberal narkotikasyn vunnit mark hos ungdomar under senare år. Förutom att tillgängligheten via Internet har ökat, kryper även användandet ned i åldrarna, vilket oroar oss än mer. Vi anser att det är viktigt såväl ur ett hälsoperspektiv som ur ett samhällsperspektiv, att droganvändandet minskar.

Det finns få riktade insatser mot ungdomar med missbruksproblem och det är en av anledningarna till att många av dem är djupt nere i missbruk när beroendevården väl kommer in kontakt med dem. Vi måste nå dessa personer och fånga upp dem tidigt. Ett sätt att göra detta är samverkan med BUP och skolorna där man kan upptäcka och vidta åtgärder i ett tidigt stadium.

- **Unga som riskerar att hamna i ett missbruk ska erbjudas insatser i en bred samverkan mellan länets kommuner och Region Örebro län.**

8.2 Staten ska överta huvudmannskapet för Örebro Läns Flygplats AB

Vi har en överetablering av flygplatser i Mellansverige. Många mindre flygplatser har därför svårt att få ekonomin att gå ihop och flera av dessa är medfinansierade lokalt av skattebetalarna genom att kommuner och regioner går in som delägare i dem. Vi menar inte att det nödvändigtvis är fel att det finns en flygplats i Örebro län. Vad vi motsätter oss i grunden är att regionens skattemedel finansierar upprätthållandet av denna överetablering, vilket gör att våra grannlän står inför samma ekonomiska faktum som Region Örebro län, där man ständigt tvingas lämna driftbidrag för att ekonomin i flygplatserna ska gå ihop.

Sverigedemokraternas inriktning är att de mindre flygplatserna ska ägas av staten och i grunden finansieras genom de vinster som de större flygplatserna gör (likt den finska modellen). Fram tills dess att beslut tas nationellt om en inriktning likt den "finska modellen" ska Region Örebro län arbeta för ett avvecklande av huvudmannskapet för Örebro Läns Flygplats AB.

- **Region Örebro län ska avveckla sitt huvudmannskap i Örebro Läns Flygplats AB.**

8.3 HBTQ-certifiering och diplomering

Uppdrag till Regionstyrelsen:

- Ta bort alla krav på HBTQ-utbildningar för personalen och HBTQ-certifiering och diplomering av våra verksamheter.
- Utred och redovisa kostnaderna för utbildningarna och certifieringarna/diplomeringarna för de senaste fem åren.

Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenheten och respekten för olikheter. Sverigedemokraterna vill att alla ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att diskriminering ska bekämpas. Många HBTQ-personer lever under hedersförtryck, där de upplever att de inte är fria att leva som de vill och utsattheten för hatbrott med homofobiska motiv ökar. Särskilt svårt kan det vara för HBTQ-personer som växer upp i utsatta områden och i miljöer där främmande och reaktionära kulturer dominerar och det svenska samhällets inflytande är svagt. För Sverigedemokraterna är kampen emot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra HBTQ-personers ställning.

I regionens verksamheter ska alla bli bemötta med respekt och ingen ska bli diskriminerad. Det är många områden som regionens personal måste vara insatt i och ha kunskap om för att kunna bemöta människor på ett bra sätt i verksamheterna. Det kan handla om att man ska främja patientens integritet och göra denne mer delaktig, men även om att kunna upptäcka hedersrelaterat tvång och våld, missbruk, misshandel eller annan utsatthet och eventuella omkringliggande orsaker till att en patient mår eller reagerar på ett visst vis. Med sunt förnuft och genom att behandla människor på ett jämlikt sätt kommer man väldigt långt, men dessa mångfacetterade ämnen behöver ändå lyftas och dryftas som en del av vidare kunskapsinhämtning på arbetsplatsträffar, vidareutbildningar och i liknande forum för att kunna ge patienterna ett bra bemötande.

Innebörden av ordet bemötande förklaras med följande utdrag från en publikation av Socialstyrelsen:

”Ett gott bemötande i hälso- och sjukvården är en av de viktigaste faktorerna för att utveckla en mer jämlik hälsa, vård och omsorg. Bra bemötande är mer än en trivsselfråga – det handlar även om kvalitet och om att bygga tillit i mötet mellan patienten och vårdpersonalen. Bemötandet har också betydelse för patientsäkerheten och kan till exempel påverka patientens mottaglighet för vård och behandling. Varje möte är unikt och behöver anpassas efter patientens behov och förutsättningar. Två experter möts på lika villkor – vårdpersonalen är expert på det kliniska, patienten är expert på sig själv. Centralt i varje möte är att ge patientens unika berättelse utrymme, lyssna och agera på den.”

Dessa ord förpliktar och vi vänder oss emot att man väljer ut en grupp där det läggs en massa extra resurser på bemötandet. Vi ser det inte som ett verkningsfullt och effektivt sätt att på bred front arbeta med bemötandefrågan. Denna grupp ska naturligtvis ingå som en del i alla andra frågor som har med bemötande att göra och lobbygrupper behöver inte sponsras för att uppnå detta. Vi anser därför inte att HBTQ-diplomering/certifiering av regionens verksamheter är det som skattebetalarnas pengar eller de anställdas arbetstid ska gå till. Region Örebro län skrev i februari 2009 under CEMR-deklarationen.

I artikel 10 punkt 1 i CEMR-deklarationen kan man läsa:

”Undertecknaren är medveten om att diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, egendom, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning är förbjudet.”

Sverigedemokraterna anser att syftet med HBTQ-perspektiv och HBTQ-certifieringar/diplomeringar uppfylls genom undertecknandet av CEMR-deklarationen, som vi också står bakom, vi är förvissade om att vår personal kan behandla alla våra patienter med hänsyn utifrån denna artikel. Därmed anser vi att HBTQ-certifieringarna/diplomeringarna av våra verksamheter är överflödiga och enormt kostsamma och vi bedömer att de tar tid från de huvudsakliga arbetsuppgifter regionens personal egentligen ska ägna sig åt.

- **I regionens verksamhet ska alla bemötas med respekt och ingen ska bli diskriminerad.**
- **HBTQ-frågorna ska lyftas i samma grad som alla andra frågor som behandlas under hanteringen av bemötandefrågor.**

8.4 Satsning på regionens äldre

Den pågående pandemin har åskådliggjort att det är den äldre andelen av regionens invånare som far mest illa när vårt samhälle hamnar i kris. En anledning till att konsekvenserna blev svåra under pandemin är egentligen att mycket av servicen varit eftersatt under årtal redan innan krisen inträffade. I syfte att förbättra den regionala servicen för den äldre generationen och att därigenom kunna erbjuda bättre förberedelser inför kommande samhällskriser, gör Sverigedemokraterna i årets budget en satsning på generellt bättre service för regionens äldre.

8.5 Uppräkning för digitala vårdgivare

Kostnaderna för digitala vårdkontakter samt köpt primärvård har ökat under senare år. Utvecklingen och tjänsteutbudet inom främst de digitala vårdgivarna har under Covid-19 pandemin lett till att allt fler kontakter tas med dessa aktörer. Sverigedemokraterna prioriterar att göra uppräkning för dessa ökade kostnader även under 2022.

9. Hälso- och sjukvårdsnämnden

Svensk sjukvård har tidigare varit en förebild för omvärlden. Så är det tyvärr inte längre. Idag har Sverige långa värdköer och alltför många patienter tvingas vänta längre än vårdgarantins 90 dagar. Inom akutsjukvården ser vi en utveckling i Örebro där en redan låg bemanning har svårt att patientsäkert klara sitt uppdrag i och med flytten till H-husets större lokaler. På Lindesbergs lasarett har den borttagna jourlinjen lett till att det är svårt att behålla personal och bristen på kompetent personal är ett faktum. Sverigedemokraterna ser tillgänglighet inom vården samt åtgärder för att behålla kompetent personal som särskilt prioriterade områden. I Sverige ska alla medborgare erbjudas bästa möjliga sjukvård inom rimlig tid, oavsett hemort eller plånbok. Vi vill ge vårdpersonalen den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. Vi vill se ett Sverige där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal, ett Sverige där infödda svenskar inte diskrimineras i förhållande till personer som vistas i landet illegalt.

Självfallet bör sjukvården tillföras mer resurser, men vi ser även potential att förbättra vårdens metoder så att resurserna används mer effektivt, vilket är särskilt viktigt för att minska köerna. Det kan handla om allt från att flytta hanteringen av journaldokumentation och annat administrativt arbete eller särskilt anställda vårdadministratörer, samordning av lediga vårdplatser över hela landet till att ta bort omotiverade arbetsuppgifter som inte har någon egentlig verkan. Vi välkomnar konkurrens inom välfärdssektorn så länge detta leder till ökad valfrihet, kvalitet och patientnöjdhet. Sverigedemokraterna vill se en vård där sjukvårdspersonalen får den uppskattning de förtjänar i form av rimliga löner och en god arbetsmiljö. En vård där kvalitet, tillgänglighet och säkerhet garanteras genom välutbildad och engagerad personal som sätter patienten i centrum.

9.1 Krisberedskap

I pandemins spår ser vi att den krisberedskap som krävs måste ses över. Regionen ska ha ett beredskapslager av de produkter som fordras för att inga brister ska uppstå vid en krissituation i framtiden. Produkterna i detta lager ska användas kontinuerligt och fyllas på i samma takt så att aktualiteten i produkterna upprätthålls.

9.2 Vårdskulden

Sverige befinner sig i en långdragen smittsam pandemi som de flesta av oss aldrig tidigare upplevt. Bekämpandet av smittan sätter sjukvården, och framförallt hälso- och sjukvårdspersonalen under stor press. Den under lång tid ihållande pandemin tar och förutom det dagliga arbetet med långa arbetspass, hög andel overtid och en vardag långt bort från nära och kära, byggs även en stor skuld av uppskjuten vård upp. Vård som fått skjutas på framtiden för att man måste prioritera pandemins patienter och de svårast sjuka i första hand.

Redan innan denna vårdskuld fanns, kände sig många i vårdpersonalen helt utarbetade med sjukskrivningar och uppsägningar som följd. Vi måste finna lösningar på hur man ska hantera denna vårdskuld utan att lägga ännu mer press på regionens vårdpersonal. Det är dags att utreda omfattningen av, och den ungefärliga kostnaden för vårdskulden, samt ta fram åtgärder för att lösa den uppkomna situationen. I Sverigedemokraternas budgetförslag avsätter vi riktade medel för att finansiera delar av den uppkomna vårdskulden och därmed säkerställer att arbetet påbörjas. Vårdskulden behöver klargöras och sättas kostnader på. Regionen måste ta fram lösningar på hur denna skuld ska tas itu med. Några förslag på lösningar är:

- att upphandla externa utförare i arbetet att minska värdköerna och vårdskulden.
- att hjälpa varandra över regiongränserna och flytta patienter till där det finns möjlighet, personal och plats att utföra vård som det egna länet inte har möjlighet att utföra.
- att hyra in extern vårdpersonal som använder våra operationssalar under de tider dessa står tomma.
- att ha växeljänstgöring mellan offentlig och privat personal och under denna tid då tar bort hinder som karensregler och dylikt, så att upphandlade företag kan rekrytera personal.
- att titta på möjligheten att skicka patienter för vård utomlands om man inte kan lösa sina vårdåtaganden i Sverige.

9.3 Länsklinikernas betydelse och styrning

En viktig kugge i sjukvården är de mindre sjukhusen, där man har en god personkänedom, korta beslutsvägar och stor känsla för ansvar. Högspecialiserad vård kräver dock att den utförs på färre ställen, då den innefattar mycket specialkunskap och dyr teknik. Vilka diagnoser som faller inom just högspecialiserad vård måste vi enas om nationellt. Att sprida ut delar av den högspecialiserade vården i regionen och på så vis stärka de mindre sjukhusens kapacitet samt utbud bidrar till en högre attraktionskraft när det kommer till personalrekrytering och en god och nära vård. Olika typer av volymvård kan flyttas till mindre sjukhus, så att verksamhet och kompetens sprids ut för att upprätthålla annan, mer akut vård.

Ett lokalt ledarskap med en större andel som har det odelade ansvaret för det medicinska, ekonomiska och administrativa arbetet skulle kunna ge förutsättningar till en bättre vård. Varje sjukhus och enhet ska ha närvarande ansvariga chefer med en lägre nivå av underställda. Ifrågasättandet gentemot länskliniker ökar från sjukhusen i Karlskoga och Lindesberg, framför allt är man är oförstående över varför vi ens har länskliniker. Erfarenheter som vi kunnat ta med oss utefter att verksamheter vid Karlskoga och Lindesbergs lasarett stängts eller har försämrats har lett till en ökad oro hos länsinvånarna i dessa områden. Orsakerna till dessa försämringar har sina förklaringar hos den styrande majoriteten där de pekar på att patientsäkerheten inte kunnat garanteras men även av andra orsaker såsom rena ekonomiska anledningar. Rädslan att ta obekväma beslut som kan leda till färre röster och ett eventuellt maktskifte finns med i åtanke hos den politiska majoriteten, det som missas är alla de röstberättigade medborgare som lever och verkar i upptagningsområdena kring de mindre sjukhusen. Att politiskt tillsätta människor utan erfarenhet från sjukvård har svårt att fullt ut begripa den är en faktor som kan göra att man fattar beslut som inte fungerar i verkligheten. Länsklinikerna är, enligt Sverigedemokraterna ett exempel på det.

Det är dags att göra om och göra rätt – lyssna på professionerna och reducera den politiska överbyggnaden till förmån för de som ska göra jobbet!

- **En god och nära vård med lokalt ledarskap och kortare beslutsvägar.**
- **Decentralisera vården samt erbjud en jämlik vård i hela Region Örebro Län.**

9.4 Förebyggande hälsovård

En grundförutsättning för god livskvalitet är god hälsa. Genom sitt val av livsstil ansvarar individen i första hand själv för sin hälsa och vår livsstil har en direkt påverkan på hur vi mår på insidan. Sju av tio personer dör idag av livsstilssjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar och typ-2 diabetes. Det är sjukdomar som utvecklas under lång tid innan symptom uppträder och patienten söker vård och stöd hos sjukvården. Genom förebyggande arbete kan man minska mänskligt lidande, förbättra människors livskvalitet och göra stora besparingar inom vården.

Det förebyggande arbetet emot ohälsosamma matvanor, otillräcklig fysisk aktivitet, överdriven alkoholkonsumtion, tobak och andra droger är viktigt, liksom kampen mot det stora antalet oönskade graviditeter och aborter som sker i vårt samhälle och ökningen av sexuellt överförbara sjukdomar. Regionen ska ha ett aktivt folkhälsoarbete och uppmuntra till en hälsosam livsstil.

Sverigedemokraterna vill se ett mer aktivt samarbete mellan skolhälsovården och regionen när det gäller skolungdomars hälsa. Den allt mer överviktiga befolkningen kommer innebära stora belastningar på sjukvården i framtiden, om inte riktade insatser mot överdriven fetma görs tidigt. Viktigt är också kampen mot ätstörningar bland ungdomar. Därför är det viktigt att regioner uppmuntrar skolor att servera näringsrik och god kost som barnen äter.

Genom att utrusta medborgarna med kunskap och möjligheter till att leva ett hälsosamt och positivt liv, kan livsglädjen öka och i takt med detta minskar långtidssjukskrivningar, missbruk och andra sociala problem.

9.5 Satsning på sjukvården och arbetsmiljön

Sjukvården är den största och viktigaste uppgiften Region Örebro län har och det är också där Sverigedemokraterna lägger störst satsningar. Svensk sjukvård kännetecknas idag av bristande tillgänglighet, personalbrist, långa vårdköer, vårdplatsbrist, hög sjukfrånvaro, hyrläkare och personal som vänder sig till en annan arbetsgivare. Vårdpersonalen på våra sjukhus gör ett fantastiskt arbete trots personalbrist, stängda vårdplatser och ökat tryck i vården. Det går inte att i kronor och ören värdera de insatser denna arbetsgrupp dagligen utför. För att kunna behålla erfarna medarbetare måste kunskap och erfarenhet löna sig. Kunniga medarbetare med lång erfarenhet slutar när löneskillnaden mellan dem och nyexaminerade sjuksköterskor krymper till nästan ingenting.

Många säger upp sig och får snabbt ett nytt jobb med högre lön och bättre villkor. Någon typ av kompetenstrappa måste införas så att skillnaderna i lön mellan en nyanställd/nyutexaminerad och en med lång anställning och erfarenhet blir relevanta. Genom att förbättra villkoren och arbetsmiljön kan vi också locka tillbaka de medarbetare som slutat eller de som jobbar inom andra professioner eller utomlands. Vid anställning ska man få träffa sin chef och få information om vad arbetet innehåller och vad som förväntas av den som är anställd. En strukturerad yrkesintroduktion ska genomföras vid anställningstillfället så att nyutbildade får en bra start i sitt yrkesliv. Detta bidrar till en god start för den anställde och en trygg bas att utgå ifrån. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som har ett effektivt resursutnyttjande och en strategisk kompetensförsörjning.

Formalia och administration skapar stress och tar tid från kärnuppgifterna hos den medicinska professionen. Att låta de olika yrkesutövarna i första hand utföra de arbetsuppgifter de är utbildade för och så långt det är möjligt befria dem från uppgifter som med fördel kan skötas av annan personal, ger vårdpersonalen mer tid för patienterna. En arbetstidsrevidering ska göras för att se över arbetstiderna och hur dessa eventuellt kan förändras och bli bättre för att öka trivselen och förbättra arbetsmiljön för regionens medarbetare.

- **Minska vårdpersonalens administrativa börda så att fler patientbesök per läkare och sjuksköterskor kan genomföras.**
- **En strukturerad yrkesintroduktion ska genomföras vid anställningstillfället så att nyutbildade får en bra start i sitt yrkesliv.**
- **Erfarenhet ska premieras med skälig löneutveckling.**

9.6 Extra semestervecka till vårdpersonal kopplad till nära Covid-vård

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Ta fram underlag för om en extra semestervecka kan erbjudas från och med 2021 samt om detta ej är möjligt ska personalen som arbetat med Covid-vård ges en extra semestervecka 2022.

Under pandemin har personalen inom hälso- och sjukvården tagit ett extremt stort ansvar för att vården ska fungera. Det är inte ovanligt att arbetsscheman samt semesterperioder har förändrats utefter hur pandemiläget ser ut. Utöver att personalen har fått ett speciellt tillägg efter hur de arbetat med Covid-sjuka patienter så har ingen kompensation utgått mer än en extra ersättning för flyttade semesterveckor.

Personalen inom de verksamhetsnära vårdformerna har visat på flexibilitet och lojalitet, semesterplaneringen för den enskilde har varit svår att planera eftersom de anpassat sig till arbetsgivarens önskemål och behov.

- **Personal som arbetat med Covid-vård ska erhålla en extra semestervecka som kompensation för deras insatser under pandemin.**

9.7 Korta vårdköerna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att föreslå effektiva åtgärder för att korta vårdköerna.

Vårdköerna i Region Örebro län är långa i förhållande till andra regioner. Stängda vårdplatser, sjukskrivningar och ett högt mottagande av asylsökanden är endast några av faktorerna bakom detta. Sverige har, till största delen genom invandring, ökat sin befolkning med en miljon människor på väldigt kort tid. Vårt samhälle, våra system och institutioner är inte byggda för en befolkning på 10 miljoner. Vi måste göra det attraktivt för kompetent anställd personal att vilja stanna kvar inom våra verksamheter. En attraktiv arbetsgivare kan även locka tillbaka de som lämnat regionen och kanske även de som bytt yrkesbana. Dessa behövs för att kunna bedriva en patientsäker vård utan köer och för att hinna med det ökade vårdbehovet.

→ **Vårdgarantin ska uppfyllas.**

9.8 Tillgängligheten

Drop-in mottagningar är en väg att gå för att öka tillgängligheten och har även införts på samtliga vårdcentraler i länet. För de vårdcentraler som inte har personalbrist är detta bra som alternativ till tidsbeställning, men på många ställen är det samma medarbetare som håller i både tidsbokning och drop-in. Detta gör att tillgängligheten inte alltid blir större, då det ena tar ut det andra. När personalstyrkan finns på plats är detta annars ett bra och uppskattat komplement till tidsbokningen. Många vårdcentraler har svårigheter att kunna anställa fasta läkare. Detta är ett stort problem både vad gäller kontinuiteten för patienterna och personalen, men även ekonomiskt. En konsekvens som kan uppstå när man inte får kontakt med sin vårdcentral är att man istället väljer att besöka akutmottagningen, som då blir överbelastad när de får ta hand om sådant som vårdcentralerna egentligen är till för. En annan möjlighet är även att se över vårdcentralernas öppettider, så det är möjligt att besöka dessa även utanför normala kontors- och arbetstider. Detta skulle optimera vår användning av dagens lokaler och till viss del minska behovet av utbyggnad.

Lokalt chefskap behövs i alla våra verksamheter så att medarbetare har tillgång till sin chef och chefen har en nära översikt över den verksamhet denne har ansvar för. En bra närvarande chef får med sig medarbetarna och skapar trivsel och engagemang. Situationen med hyrläkare och personalbrist är liknande på våra sjukhus liksom på vårdcentralerna. Även här är det svårt med stängda vårdplatser och köer till operationer som följd. Mobila läkarteam är en förstärkning av tillgängligheten till sjukvården för många. Vi anser att den främst ska inriktas mot den del av befolkningen som kan ha svårigheter att själva ta sig till eller från sjukvården.

9.9 Telefontillgängligheten

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka telefontillgängligheten på de vårdcentraler som inte uppfyller målen, genom kartläggning av samtal och tider för att kunna schemalägga medarbetare till arbetsuppgiften.

För att kunna ge rätt vård i rätt instans krävs att vi har en fungerande första linje i sjukvården och där är primärvården central med våra vårdcentraler. De måste ha möjlighet att ta emot de människor som kontakter dem. Brist på medarbetare är den största anledningen till att så inte är fallet idag. Tillgängligheten till kontakt varierar stort i länet och gör att vårdgarantin inte alltid kan hållas. Det som gjorts på vissa vårdcentraler i länet för att få högre telefontillgänglighet är att man kartlagt hur många samtal som kommer in och på vilka tider på dagen. Man har mätt samtalens längd och tagit ut ett snitt, därmed har man kunnat se hur många timmar som går åt till just detta arbete och kunnat schemalägga medarbetare efter den informationen. Det här behöver göras på de vårdcentraler som idag inte uppfyller målen om telefontillgänglighet, för att få en mer jämlik vård och bättre tillgänglighet över hela länet.

→ **Antalet besvarade bokningssamtal på vårdcentralerna ska vara 100 %.**

9.10 E-Hälsa

Medborgarnas ökade möjligheter att använda sig av olika digitala kommunikationsvägar innebär också att förväntningarna på offentlig verksamhet och service ökar. Region Örebro län förväntas att tillhandahålla digitala lösningar, som dessutom är tillgängligt dygnet alla timmar, alla dagar i veckan, året runt. 1177 är en framstående tjänst som dels finns tillgängligt över telefon och via internet för att bland annat boka och avboka tider eller lista om sig på annan vårdcentral. En bred marknad har dock vuxit fram från privat sektor där digitala läkarbesök har blivit allt vanligare. Detta är ett område där Region Örebro län har halkat efter. Ofta är det lagar och ekonomiska resurser som begränsar vad som är möjligt att digitalisera och i vilken grad Region Örebro län har möjlighet att hänga med i den snabba utvecklingen. GDPR har medfört krav som säkerställer att individens integritet stärks, detta har dock haft till följd att arbetet med att införa bredare digitala lösningar tagit längre tid att implementera än som varit önskvärt.

Region Örebro län uppdaterade tidigare under året sin mobila applikation "Digital mottagning" till att nu även inkludera digitala läkarbesök. Detta är en tjänst som är tänkt att över tid få ett större utbud i form av både utökad antal bokningsbara tider och typen av besök. Sverigedemokraterna anser att denna utveckling är extremt positiv, men har hög kritik kring att regionen agerat saktfärdigt inom detta område. Den viktiga balansen framöver kommer dock landa i att tillhandahålla digital service till alla som önskar den, men samtidigt erbjuda ordinarie service även för de patienter som inte är lika bekväma med det digitala samhället.

- **Region Örebro län ska tillhandahålla en likvärdig eller bättre digital service jämfört med privata digitala alternativ.**
- **Appen "Digital mottagning" ska utvecklas till att erbjuda ett utökad serviceutbud jämfört med idag.**
- **Balansen mellan digitala och fysiska besök ska upprätthållas så att samtliga patienter får en likvärdig vård utefter sina förutsättningar, behov och önskemål.**

9.11 Patientsäkra förlossningsvården i Karlskoga

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att patientsäkra förlossningsverksamheten i Karlskoga genom ökad resurstilldelning.
- Att skyndsamt återöppna förlossningen vid Karlskoga lasarett.

Det råder stora skillnader inom prioriteringarna över förlossningsvården i regionen. I flera år har de så kallade sommarsamordningarna skett, där semesterledighetens prioriteringar orsakat att förlossningen i Karlskoga stängts ned under sommaren, till förmån för Örebros förlossningsverksamhet. Anledningen har varit att det inte finns tillräckligt med personal tillgänglig, trots beslut om att vi ska bedriva två förlossningsverksamheter i regionen. Från och med juni månad år 2019 har förlossningen i Karlskoga stängts ned med motiveringen att patientsäkerheten inte kan säkras. Detta är inte förvånande mot bakgrund av att verksamheterna har ojämlika förutsättningar. För att verkställa de politiska besluten krävs nu mer handling och inte enbart ord, för att säkerställa att de politiska besluten faktiskt efterlevs. Det råder brist på kvalificerad personal i alla regioner och då är det viktigt att vår region gör sig attraktiv som arbetsgivare.

Sverigedemokraterna anser att situationen inom förlossningsvården i Region Örebro län inte är en plötslig händelse, utan menar att de satsningar som uteblivit, nu får till följd att berörda verksamheter drabbas hårt. Vi avsätter medel till att patientsäkra förlossningsvården genom ökade resurser till både personal samt fortbildning och teknik. Sverigedemokraterna tillför ekonomiska medel i vårt budgetförslag och står fast vid att förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett kan återöppnas i egen regi. Att upphandla förlossningsverksamheten vid Karlskoga lasarett innebär kraftigt ökade kostnader vilket troligtvis inte kommer innebära att en återöppning kommer att ske inom en acceptabel närtid. Den utredning som presenterades under hösten 2019 sammanfattade väl vilka resursförstärkningar som krävdes för att en patientsäker förlossningsvård kan bedrivas vid Karlskoga lasarett.

- **Region Örebro län ska skyndsamt återöppna förlossningen i Karlskoga i egen regi.**
- **Vi ska bedriva en patientsäker förlossningsvård i Karlskoga.**

9.12 Barnhälsovården

Vi har många pensionsavgångar bland barnmorskor i länet. Vi har även många som slutat sitt arbete i regionen, särskilt vad gäller de västra delarna av länet. Detta har medfört att vi har en brist på barnmorskor. En stor andel gravida är idag även överviktiga vilket ofta gör att vårdbehovet blir större genom graviditeten. Om man tittar på behovsindex kan en barnmorska ge 50 barn hela barnhälsovårdspaketet. För gravida med utländsk härkomst behövs dubbelt så många barnmorskor för samma antal barn. Vi måste därför ta höjd för att vi har korrekt mängd medarbetare för att klara av detta åtagande på ett bra sätt.

- **Region Örebro län ska säkerställa barnhälsovården genom att man klarar nutida och framtida personalbehov.**

9.13 Barnhälsovårdens hembesök

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka andelen hembesök inom barnhälsovården.

Enligt barnhälsovårdsprogrammet görs två hembesök till alla under första levnadsåret, till nyfödda och vid 8 månaders ålder. Då den centrala barnhälsovårdsenheten använt dubbla journalsystem kunde man inte producera någon årsrapport för 2019. Under 2020 har vissa barnvårdscentraler avstått från att göra hembesök beroende på smittspridning av Covid-19 och viss BVC-personal har även hjälpt till inom sjukvården på de olika Covid-avdelningarna. För verksamhetsår 2020 kan inte täckningsgraden för hembesök redovisas alls. Men om man ser bakåt i tiden har det sett väldigt olika ut gällande täckningsgrad för hembesök. De nationella riktlinjerna för barnhälsovård under pandemin betonar att hembesök är särskilt prioriterade utifrån familjernas minskade sociala nätverk.

Värdet med hembesöken är stort och borde prioriteras högre. Man knyter kontakter utifrån familjens förutsättningar, föräldrarna kan ställa frågor och BHV-sköterskan kan ge information som härrör till trygghet i hemmet. Man har också möjlighet att upptäcka familjer som kanske behöver extra stöd eller barn som far illa. Då både tillgången till och deltagandet i föräldragrupper länge varit låg och minskar ytterligare, blir det än mer viktigt att hembesöken genomförs för att barnhälsovårdens sjuksköterskor ska kunna etablera en förtroendefull relation med föräldrarna och få en bild av familjens situation.

- **Alla som är inskrivna i BHV ska erbjudas hembesök inom 14 dagar efter förlossning samt när barnet är 8 månader gammalt.**

9.14 Satsa på kompetensutveckling, resursförstärkning och samarbete inom psykiatrin

Psykiatrin står idag inför stora utmaningar, vi har sett hur unga med psykisk ohälsa ökar och trycket på våra vårdplatser inom psykiatrin eskalerat. Kompetensförsörjningen inom psykiatrin hotas av ständiga resursbrister vilket i sin tur minskar regionens attraktionskraft som arbetsgivare. Tillgången på vård inom psykiatrin klarar inte att möta upp det ökade behovet. Man har flaggat för att det generellt behövs fler åtgärder inom kompetens och utveckling för personalen, som ett försök att få personalen till att stanna kvar i de allt stramare arbetsförhållandena. Region Örebro län behöver stärka upp sina verksamheter för att kunna garantera våra medborgare en säker och trygg psykiatrisk vård. Samarbeten med övriga psykiatriska kliniker inom vårt geografiska närområde behöver stärkas och utvecklas så vi kan byta information, idéer och kunskap med varandra.

I våra förslag till resursförstärkning och kompetensutveckling ingår inhämtandet av bättre kunskaper om psykisk ohälsa i den äldre delen av vår befolkning.

- **Möjliggör för personalen att stanna kvar inom Region Örebro län via riktad resursförstärkning och samverkan mellan kliniker samt ökad kompetensförsörjning.**

9.15 Utöka kompetensen inom vårdcentralerna

Primärvården är första linjens sjukvård. Med det ökade trycket inom vården och även inom psykiatri behövs verksamheten utökas med kompetens inom exempelvis psykologisk behandling, diagnostik och, psykoterapi. Tidigare erfarenheter av exempelvis psykologresurs inom primärvården har varit goda och kan minska vårdtrycket på allmänpsykiatri.

Samtidigt skapas då möjlighet till tidiga insatser inom viktiga områden såsom exempelvis unga och äldre med psykisk ohälsa. Vidare talar studier för att män som begår dödligt våld mot kvinnor ofta söker hjälp vilket innebär att en sådan resurs kan bidra till att minska våldet mot kvinnor i samhället. Vi anser att våra förslag minskar såväl mänskligt lidande som negativa samhällsekonomiska konsekvenser på sikt.

→ **Utöka våra vårdcentraler med kvalitativ kompetens för verksamheternas behov.**

9.16 Akutmottagningarna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Öka andelen fasta akutmottagare på akutavdelningarna.
- Öka antalet sjukdomsbedömningar där ambulans kan köra patienter till rätt vårdavdelning utan att behöva passera igenom akutmottagningen.

En akutmottagning ska aldrig vara fullbelagd. Akutmottagningen är till för extraordinära, brådskande händelser som exempelvis när olyckor har skett. Är akutmottagningen redan full, går det inte att bedriva en bra akutverksamhet. Övriga avdelningar måste ha tillräckligt med vårdplatser och medarbetare så att patienterna från akutmottagningarna kan placeras ut på rätt avdelning då de är klara att flyttas.

Att ha inlagda patienter kvar på akutmottagningen gör att den egentliga akutsjukvården blir lidande, då medarbetarna måste ta hand om patienter som inte hör hemma på avdelningen. Händer en stor olycka måste det finnas kapacitet att klara av detta, även nattetid. Trycket på akutmottagningarna ökar och det är viktigt att våra tre akutmottagningar är fullvärdiga och att personalbemanningen är anpassad så att man kan leverera en patientsäker vård. De akuta besöken har ökat markant de senaste åren.

Idag söker sig folk till akuten när de egentligen skulle söka sig till en annan vårdinrättning, företrädesvis primärvården. Det är ett viktigt arbete för Regionen att nå ut med information om vart man ska vända sig när man söker vård.

→ **Patienter som ska till annan vårdavdelning ska snarast flyttas från akuten till rätt plats.**

→ **Ambulanserna ska kunna köra patienter till rätt vårdavdelning direkt och därmed avlasta akutmottagningarna.**

9.17 Primärvårdsresurs på akutmottagningarna

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Utred utformningen av att införa primärvårdssjuksköterska/förbedömningsmottagning på akutmottagningarna.

För att avlasta specialistkompetensen på akutmottagningarna vill vi knyta primärvårdssjuksköterskor till dessa mottagningar. Deras uppgift är att bedöma de patienter som sökt till fel vårdnivå och specialistresurser behöver då inte läggas på patienter som egentligen inte hör hemma på akutmottagningen. I arbetet med att stoppa smittspridningen i pandemin genomfördes förbedömningar innan insläpp på mottagningarna, där gjordes en första bedömning av patienten som sen slussades till rätt vårdnivå, vilket inte alltid var akutmottagningen. Detta gjorde att endast de patienter som hade åkommor som hör hemma på en akutmottagning hamnade där, och avlastningen på mottagningarna var stor. Vi kan ta lärdom av mycket av detta arbete då det redan praktiserats i verkligheten.

Vi kan använda den kunskapen till att få bättre flöden inom vården och att patienterna kommer till rätt vårdnivå, med avlastning av våra akutmottagningar som en positiv följd. Man kanske även kan knyta regionens digitala app till denna resurs för digital förbedömning både i text och genom fotografier. För att veta hur detta arbete ska utformas behöver en utredning göras.

- **Avlasta akutmottagningarna med primärvårdssjuksköterskor och/eller förbedömningsmottagning som bedömer och hänvisar patienter till rätt vårdnivå.**

9.18 Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid Lindesbergs lasarett

Borttagandet av primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi får svåra konsekvenser för den norra delen av regionen. Dessa konsekvenser drabbar såväl näringsliv, tillgängligheten på ambulanser samt försvårar mycket, främst för äldre medborgare att söka vård i rätt tid. Den trygghet som primärjouren innebar för de boende i norra delen av länet är borta och attraktiviteten för länets norra kommuner sjunker med detta.

Vi anser att de eventuella vinster som nedläggningen av primärjouren skulle leda till med råge överskuggas av de kostnader och problem som uppstått och anser därför att primärjouren snarast ska återinrättas.

- **Återinför primärjouren i kirurgi-ortopedi och urologi vid akutmottagningen vid Lindesbergs lasarett.**

9.19 Ambulansdirigering

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Utred möjligheten att kunna ingå i region Uppsalas, Västmanlands och Sörmlands samarbete i Sjukvårdens larmcentral och vad kostnaden för Region Örebro län skulle bli.

Ambulansens uppdrag upplevs något ottydligt ifråga vad uppdraget egentligen inrymmer och önskemål har framkommit om att ha en större möjlighet att kunna påverka den första delen i vårdkedjan. Ambulansdirigeringen i Region Örebro län sköts idag av SOS Alarm. Det är ett aktieföretag med vinstkrav på sig som ägs av Staten och SKR. Vinstkravet gör det svårare för regionerna att styra det medicinska innehållet i tjänsten som tillhandahålls. Genom att själva ha kontrollen över larmcentralen, alltså 112, skulle ambulanspersonalens arbete kunna bli mycket effektivare. För att jobba på SOS Alarm krävs heller ingen medicinsk kompetens utan man får en kort intern utbildning inom bolaget.

I regionerna Uppsala, Västmanland och Sörmland har man sedan fem år tillbaka en larmcentral i egen regi, Sjukvårdens larmcentral. De har sett många fördelar med att sköta den här tjänsten på egen hand, bland annat besvaras samtalen av sjuksköterskor med minst tre års erfarenhet av akutmedicin som även har lokalkännedom. Detta har möjliggjort ett ökat fokus på den medicinska bedömningen, en effektivare styrning och precision i bedömningen av vårdbehovet, som i sin tur lett till en minskning av oriktiga högprioritetslarm och därmed bättre hushållning med resurserna.

Det går även betydligt enklare och fortare att genomföra förändringar i verksamheten och uppdateringar i tjänsten då man slipper långdragna förhandlingar med leverantören. De ingående regionerna kan nu följa patienterna genom hela vårdkedjan, från 112-samtal till utskrivning från sjukhus. De har även utvecklat och infört ett digitalt medicinskt beslutsstöd som dels ger sjuksköterskorna stöd i beslutsprocessen, dels genererar en medicinsk journal med möjlighet till avancerad forskning och utveckling.

Ytterligare en fördel är att man har förbättrad samverkan med polis och räddningstjänst då man genom larmcentralen kommunicerar direkt med dessa utan mellanhänder. Region Örebro län har tidigare utrett möjligheten att driva larmcentral i egen regi, men kom då fram till att det skulle bli en väldigt stor kostnad. Men viljan finns att få till en bättre prioritet i arbetet med ambulanssjukvårdens uppdrag. En väg att gå kan vara att samverka med andra som redan har systemet på plats.

- **Öka möjligheten att påverka första delen av vårdkedjan.**
- **Få större träffsäkerhet i prioriteten av ambulansdirigeringen.**
- **Förbättra samverkan med polis och räddningstjänst.**

9.20 Ambulansflyget

Uppdrag till Regionstyrelsen

- Att uppmana Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) att upphandla tjänsten ambulansflyg för en kortare övergångsperiod samt att KSA efter utvärdering uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) bildades 2016 och Sveriges alla regioner anslöt sig till förbundet. Enligt förbundsordningen ska kommunalförbundet bland annat upphandla och samordna flygambulansjänst. Det har varit många vådliga turer längs vägen i KSA, där vissa beslut varit sämre än andra. Någonstans på vägen skedde även valet att starta ett eget flygbolag, istället för att upphandla ett ramavtal för ambulansflygplanstjänster.

Ett regiondrivet monopolföretag är inte lösningen, inte minst med tanke på att regionerna inte besitter någon erfarenhet av att driva flygbolag. Man har även för avsikt att bemanna ambulansflyget med piloter från upphandlade bemanningsföretag och det förbättrar inte situationen då man kan få lägen där den medicinska personalen har mer vurm för patienten och piloten har mer intresse för flygsäkerheten. Varför vill man här använda bemanningsföretag då man i all annan verksamhet vill minska behovet av bemanningspersonal när man ser ökade kostnader och problem med patientsäkerheten?

Man har köpt in dyra oprövade jetplan för dubbla kostnaden av mer lämpliga flygplan, som dessutom drar mycket mer bränsle och de har även högre utsläpp vilket är sämre för miljön. Vi vet dessutom inte när några av dessa plan kommer kunna lyfta.

Sverigedemokraterna vill se en fungerande patienttransportorganisation, såväl på land som i luften, och vill därmed att man uppmanar KSA att upphandla tjänsten ambulansflyg för en kortare övergångsperiod samt att KSA uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet.

- **Vi ska ha en fungerande patienttransportorganisation både på land och i luften.**
- **För att garantera högsta professionella kunskap och färdighet inom ett smalt expertområde ska KSA uppmanas att genomföra en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet**

9.21 Drogtest av all sjukvårdspersonal vid nyanställningar och längre vikariat

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att införa drogtest i samband med tillsvidareanställning och längre vikariat för medicinsk personal.

På samma sätt som regionen har till uppgift att bekämpa drogmissbruk, ska regionen som arbetsgivare och för normbildnings skull, föregå med gott exempel och införa drogtest av all medicinsk personal. Vi ser detta som en viktig markör för att visa att drogmissbruk inte är acceptabelt tillsammans med ett ansvarsfullt arbete inom hälso- och sjukvården.

Vi avsätter därför medel till drogtestning i samband med tillsvidareanställning och längre vikariat.

→ **Regionens personal ska vara drogfri.**

9.22 Ta bort den övre åldersgränsen för kallelse till mammografi

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att ta bort den övre åldersgränsen för att få en kallelse till mammografiundersökning.

Bröstcancer är den vanligaste dödsorsaken för medelålders kvinnor och tillsammans med lungcancer, den näst vanligaste dödsorsaken för äldre kvinnor. Region Örebro län kallar alla kvinnor mellan 40–74 år till avgiftsfri mammografi. Det är välkänt att var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är äldre än 74 år. Att man som Region Örebro län har remisstväng för att få en mammografiundersökning utanför det åldersspann som kallas, innebär försvårande omständigheter för dem som på eget initiativ vill fortsätta att göra kontrollerna.

Det borde vara högprioriterat att göra vad vi kan för att tidigt upptäcka och framgångsrikt behandla bröstcancer för kvinnor i alla åldersgrupper. Tidig upptäckt - räddar liv.

Enligt Socialstyrelsen är mammografi ett effektivt sätt att tidigt kunna hitta bröstcancer och därmed minska dödligheten hos de kvinnor som insjuknar. Det finns inga medicinska skäl till att behandla yngre och äldre kvinnor olika, utan bedömningen måste ske utifrån patientens tillstånd som helhet och detta ska ligga till grund för vilka vårdinsatser som erbjuds. Sverigedemokraterna tycker att såväl yngre som äldre kvinnors liv är värda att rädda, och livet tar inte slut efter 74 år.

För att ha en jämlik vård där vi inte diskriminerar äldre kvinnor ska den övre åldersgränsen för att kallas till avgiftsfri mammografi tas bort.

→ **Alla kvinnor över 40 år ska kallas till mammografiundersökningar.**

9.23 Vård av EU-medborgare ska bekostas av hemlandet eller privata försäkringar i enlighet med EU:s lagar och regler

Uppdrag till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att utreda Region Örebro läns kostnader för de EU/EES-medborgare som inte betalar för den vård de får i Sverige.
- Att säkerställa att patienters hemländer tar ansvar för vårdkostnaderna för sina egna medborgare.

Det är inte rimligt att Region Örebro län övertar det ekonomiska ansvaret för andra EU-länders medborgare. EU-medborgare har rätt till nödvändig vård. Med nödvändig vård menas inte bara omedelbar vård utan även vård som orsakas av kronisk sjukdom. Det inkluderar provtagning, medicinsk kontroll, förebyggande mödra- och barnvård samt förlossning. Även eventuell vård av det nyfödda barnet inom en viss tid ingår om förlossningen skett här. Om vården kan vänta tills patienten kommer tillbaka till hemlandet betraktas den inte som nödvändig. Rätt till nödvändig vård finns inte om syftet med resan är att söka vård. Behandlande läkare avgör vad som ska anses vara nödvändig vård.

Patienten betalar vanlig patientavgift genom att visa upp sitt europeiska sjukförsäkringskort eller ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort. Den som saknar europeiskt sjukvårdskort eller annat sjukförsäkringsintyg ska betala hela vårdkostnaden på plats och får sedan söka ersättning i sitt hemland enligt gällande regler. Genom att följa dessa regler sparar vi uppskattningsvis tre miljoner kronor per år i vår budget.

→ **Region Örebro läns skattebetalare ska inte bekosta vården för andra länders medborgare.**

10. Samhällsbyggnadsnämnden

Principen om att hela Sverige ska leva är mycket viktig för Sverigedemokraterna. För att medborgare i alla delar av landet ska garanteras en godtagbar nivå av samhällsservice och tillgänglighet till en rimlig kostnad, måste stat och kommuner behålla ett betydande inflytande över infrastruktur och kollektivtrafik. Även andra sektorer av strategisk eller säkerhetspolitisk betydelse, som t ex distribution av el- och vatten, bör stå under stark samhällskontroll. Utformningen av den fysiska samhällsmiljön är av stor betydelse för medborgarnas trygghet, trivsel och hälsa.

Sverigedemokraterna vill så långt som det är möjligt verka för levande, familjevänliga, småskaliga och trygga samhällsmiljöer. Stadsplanering och arkitektur måste vara anpassade efter människors behov och till vad vi vet om den mänskliga naturen. Detta innebär bland annat att man bör sträva efter att bygga miljöer som beaktar det mänskliga behovet av social samvaro, närhet till naturen, skönhet och symmetri. Man bör också bejaka platsens och invånarnas historia och identitet.

Den förestående upphandlingen av "Mälartåg" som ska ske 2022 i samverkan med regionerna kring Mälaren, inkl. Stockholm, bör kunna tillgodose regionens krav på goda förbindelser med vår huvudstad och övriga centralorter omkring Mälaren. Tunga godstransporter och transporter av farligt gods på järnväg äger dagligen rum genom de mest centrala delarna av både Örebro och Kumla. Några allvarliga olyckor, om än utanför vår region, har åskådliggjort riskerna med farligt gods i nära anslutning till bostäder, skolor och kommersiella fastigheter. Vi vill därför verka för att problematiken med transporter av farligt gods genom våra större samhällen ska kunna lösas. En järnvägssträcka Örebro-Hallsberg-Stockholm planeras att ingå i ett transeuropeiskt transportnät, TEN-T. Som ytterligare en komponent kommer även järnvägen Stockholm-Oslo 2.55 troligen att ingå som en i regionens järnvägssystem.

Komplexiteten i denna utveckling kommer att ställa stora krav på regionens samhällsplanering och särskilt då man redan nu aviserar att järnvägen genom Örebro utgör en flaskhals i förbindelsen Stockholm-Oslo. Vi vill avslå alla investeringar och kostnader för de så kallade BRT-bussarna i Örebro och i stället stärka kollektivtrafiken generellt och särskilt i regionens mer lantliga delar. Dessutom kommer BRT att inverka negativt på framkomligheten för annan trafik vad avser några av Örebros viktigaste trafikleder. När dessutom de styrande som en anledning till BRT anger starkt ökande trafikströmmar i Örebro, så är detta en ekvation som inte går ihop.

Ny teknik med nya drivmedel av fordon blir alltmer synliga. I näraliggande regioner som t ex Mariestad i Västra Götalands län har man börjat använda sig av vätgas. Denna teknik ger inga avgaser utan lämnar endast vatten som restprodukt. Framställningen och lagringen av vätgasen förefaller förhållandevis enkel men lär i stället vara energikrävande. Vi vill verka för att tekniken ska introduceras även inom vår region när vi skaffat oss mer kunskap och erfarenhet om vätgasens för- och nackdelar.

10.1 Öka tryggheten och servicen i kollektivtrafiken

Under pandemin har det tyvärr varit svårt att upprätthålla trygghet och service inom kollektivtrafiken. Vi kommer att verka för att tryggheten blir säkerställd både för personal och resenärer. Våra lösningar kommer att innebära ökad kamerabevakning och fler anställda vakter och servicepersonal.

10.2 Effektivisera kontrollverksamheten inom kollektivtrafiken

Under den pågående pandemin har praktiskt taget all betalningsvilja hos bussresenärerna gått förlorad då passage in/ut till bussen endast får ske via de bakre dörrarna. Kontrollanterna har härigenom en näst intill omöjlig uppgift då icke betalande resenärer utgöres av de allra flesta resenärerna. Det är stora biljettintäkter som härigenom gått förlorade. Vi Sverigedemokrater vill därför att kontrollverksamheten skärps ordentligt under den pågående pandemin samt att skärpta kontroller planeras även till tiden efter pandemin.

Våra förslag till ökad trygghet för alla resenärer gäller i högsta grad även i nutid då det rapporterats om att såväl kontrollanter som chaufförer blivit utsatta för hot och våld. Sverigedemokraterna menar att man ska genomföra flest biljettkontroller där problemen med betalningsvägran anses vara störst.

→ **Betalningskontroller ska vara effektiva så att en god betalningsvilja i kollektivtrafiken kan upprätthållas.**

10.3 En levande landsbygd

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig i hela regionen. Neddragningar av busslinjer på landsbygden är förödande för de människor som valt att leva och verka utanför våra städer. Vi tillför därför riktade medel för att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig för våra medborgare som bor på landsbygden. För att upprätthålla eller att skapa fungerande kollektivtrafik i hela vår region avsätter Sverigedemokraterna i denna budget 20 miljoner kronor.

Medan det varit svårt att upprätthålla vissa linjer på grund av få resande, bör särskilda satsningar i dessa delar av länet göras med anropsstyrd trafik och flextrafik.

11. Regional tillväxt

11.1 Överlåt huvudmannaskapet vid Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor

112 av Sveriges 154 folkhögskolor har huvudmän i form av olika folkrörelser, ideella organisationer, stiftelser samt föreningar. Folkhögskolorna får sin finansiering från sina huvudmän, men även statsbidrag för att kunna bedriva sina verksamheter. Kävesta folkhögskola driver idag kurser i dans, musik, form och konst samt en allmän linje. Givetvis hade vi gärna sett att Region Örebro län hade haft kvar denna verksamhet. Men i en tid av en ekonomisk obalans i regionen, väljer vi att prioritera kärnverksamheterna, där bland annat hälso- och sjukvården är i ett akut behov av stora ekonomiska tillskott.

Fellingsbro folkhögskola har ett flertal kurser som stämmer väl in gentemot regionens uppdrag, då flera av utbildningarna inriktar sig mot vårdyrken. Här ser vi att de kurser som har fokus mot just vårdyrken och teckenspråkstolkning, med fördel kan fortsatt finansieras av regionen. Därmed anser vi att uppdraget att förvalta samt vara huvudman för Fellingsbro folkhögskola inte behöver ligga under regionens ansvar, utan kan avyttras, alternativt delfinansieras med regionala medel.

Sverigedemokraterna avsätter ekonomiska medel i vårt budgetförslag till Fellingsbro folkhögskola, syftet med detta är att säkerställa att de kurser som har ett nära samband med regionens kärnuppdrag ska lyftas fram och prioriteras av en ny aktör.

- **Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta samt Fellingsbro folkhögskolor.**
- **Ge nämnden för Regional Tillväxt i uppdrag att undersöka möjligheterna till andra driftsformer och utreda ett annat huvudmannaskap för Fellingsbro samt Kävesta folkhögskola.**

11.2 Aveckla Region Örebro läns deltagande i Central Sweden

Uppdrag till Nämnden för Regional tillväxt:

- Att verka för att avsluta samarbetet med Central Sweden.

Central Sweden är en ideell förening vars medlemmar är Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Örebro län. Målet med Central Sweden är att utifrån ett EU-perspektiv bidra till förverkligandet av medlemmarnas regionala utvecklingsstrategier och program. Region Örebro län har en naturlig attraktionskraft utifrån sitt geografiska läge, med goda kommunikationsvägar till många större städer. Sveriges största järnvägsknutpunkt ligger i länet, vilket skapar förutsättningar för en god regional utveckling.

Med tydligare uppdragsbeskrivningar till Central Sweden samt ett ökat fokus mot regionens nytta av detta samarbete så kan vi se potentiella fördelar med denna samverkan. Under senare år har inget konkret presenterats som har varit av nytta för regionen, Region Örebro län är tillsammans med övriga Sverige nettobetalarare till Eu vilket inte kan anses vara till gagn för regionens skattebetalare.

Vi anser inte att vinsten med deltagandet i Central Sweden motsvarar kostnaden och väljer därför att avsluta deltagandet.

- **Samarbetet med Central Sweden ska avslutas.**

11.3 Kostnadseffektiviserande uppdrag

Vi anser att Regional Tillväxt är en viktig och central medspelare inom området att utveckla och konkurrenslyfta Region Örebro län. Arbetet med innovation och utveckling är viktig för att regionen ska kunna tillgodogöra sig vinster utefter de reella behov som vi ser idag. De drifframar och resultat som speglar nämndens uppdrag visar på att det finns utrymme för att göra övergripande besparingar inom dess verksamheter.

I spåren av pandemin med Covid-19 har många arbetssätt förändrats och utvecklats, exempelvis har många resfria digitala möten och fysiska möten som är säkra ur ett smittskyddsperspektiv genomförts. Genom digitala möten har man kunnat hålla kostnaderna nere och därigenom använt resurserna bättre ur ett kostnadseffektivt perspektiv. Sverigedemokraterna prioriterar återigen att ge nämnden full uppräknings avseende lön och prisjustering.

- **Resor samt möten ska reduceras då vi i spåren av Covid-19 ser att digitala möten är både säkra ur en smittskyddsaspekt men även ur ett ekonomiskt perspektiv.**
- **Effektiviseringar på administration, resor samt konferenser ska genomföras.**

11.4 Satsa på bevarande och utökad marknadsföring av länets fornminnen

I Örebro län finns ett omfattande kulturarv med kulturmiljöer, kulturhistoriskt värdefulla byggnadsverk och fornminnen. Dessa utgör delar av vår historia, kulturarv och binder oss samman med tidigare generationer. De är viktiga identitetsskapare för invånarna i regionen, men även som besöksmål för utifrån kommande besökare. De förmedlar det som varit typiskt på olika platser i regionen och ingår som en stor och viktig del för möjligheterna till turism till regionen.

Vissa av fornminnena är i dåligt skick och behöver vårdinsatser för att kunna fortsätta bevaras till eftervärlden. Dessutom finns behov av marknadsföring för att lyfta fram fornminnena för möjligheter till besök. Insatser bör hanteras av expertis samordnad av Länsstyrelsen och Örebro länsmuseum för bevarande, kunskapsökning och för ökad turism. Detta innebär insatser både för bevarande av kulturarvet och för att öka möjligheterna för turism till länet och därmed utökade möjligheter för länets besöksnäringar.

- **Satsa på vårt kulturarv samt turismen inom regionen.**

12. Servicenämnden

12.1 Högre krav på lokalproducerade livsmedel i regionens upphandlingar

Uppdrag till Servicenämnden:

- Att styra upphandlingsavtal till lokala producenter och över tid använda lokalproducerade varor av de varuslag som tillverkas i länet i så stor utsträckning som är möjlig.
- Att övrig upphandling riktar in sig till producenter i närområdet inom Sverige. De varor som finns i Sverige ska upphandlas här.
- Att säkerställa att vi upphandlar svenska animaliska produkter till våra verksamheter.

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att alla måltider som serveras i regionens regi ska följa svenska miljö- och djurskyddslag, vara antibiotikafria och i största möjligaste mån också lokalproducerade. Att gynna våra lokala leverantörer av kött, ägg, mjölk, grönsaker och övriga produkter som används inom regionens verksamheter borde vara en självklarhet. Av de produkter som inte produceras i vår region, ska bara svenska köttprodukter köpas in. Då följer vi svenska miljö- och djurskyddsregler, håller nere antibiotikaanvändandet och dessutom gynnas både länets och svenska företag och självförsörjningsgraden höjs. Antibiotikaresistens är enligt WHO vår tids största hot. Hela världen är uppbyggd runt antibiotikan. Blir den obrukbar står vi inför stora problem världen över där många kommer att dö av sjukdomar som vi i de flesta fall överlever idag. Antibiotika är även en förutsättning bland annat när man genomför transplantationer, proteskirurgi, vid prematur vård och intensivvård.

Om man tittar globalt har Kina och Öststatsländerna mest resistent bakterier. De har överanvänt antibiotika och har i stort sett haft fri tillgång till dem som önskat. Produktionen av läkemedel finns i Sydostasien där arbetskraften och naturresurserna är billiga. De har även få miljörestriktioner och har därmed den största marknaden. Pengarna styr. Det används även enorma mängder antibiotika inom djurindustrin, även här är Kina värst. Om vi bara inhandlar svenska köttprodukter, som innehåller tämligen lite eller ingen antibiotika hjälper vi till att ytterligare hålla nere resistensutvecklingen. Vården tar ett stort ansvar genom att vara restriktiva med utskrivning av antibiotika och med det preventiva arbetet med vårdhygien. Genom att minska smittspridning och infektioner minskar man även behovet av antibiotika. Detsamma gäller barnvaccinationsprogrammet samt influensa- och pneumokockvaccinationen av äldre som minskar infektionstrycket. Vi måste ha uppsikt på riskpatienter, exempelvis de patienter som vårdats utomlands behöver isoleras och screenas. Även flyktingar och migranter i behov av slutenvård i nära anslutning till ankomst bör man ha observans på för att upptäcka resistent bakterier på ett så tidigt stadium som möjligt. Vi ska ha en regelbunden undersökning av känsliga verksamheter och målet för att hygienreglerna inom sjukvården följs ska vara 100%. Att självförsörjningsgraden nationellt på framförallt kött och mjölk ligger på omkring 50 % och sjunker är ytterst alarmerande ur många perspektiv: miljömässiga, ekonomiska, djurskydds- och inte minst ur krisberedskapsperspektiv.

Naturligtvis är det inte primärt en fråga för regionen att själva stävja den uppkomna situationen, utan snarare en nationell- eller EU-angelägenhet, men där vi kan påverka bör vi göra det för att inte förvärta situationen nationellt. Fler borde vara rejält oroad över hur situationen ser ut. Regionen är via sin upphandling och sina inköp av livsmedel en relativt stor kund på marknaden. Med politiska viljeriktningar och tydliga målsättningar kan vi både påverka utbudet och förutsättningar för producenter inom länet och i närområdet. Detta innebär att vi har möjlighet att, i inte helt obetydlig utsträckning, påverka de lokala livsmedelsproducenternas förutsättningar genom de krav vi ställer i våra upphandlingar. I Regeringens livsmedelsstrategi för Sverige sätter man ett inriktningsmål att 30 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark och 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030. Ur miljösynpunkt och med syfte att gynna lokala näringsidkare, vill Sverigedemokraterna istället ändra regionens fokus från att följa Regeringens livsmedelsstrategi kopplat till ekologiskt, till att istället inrikta sig på lokalproducerade livsmedel.

I enlighet med EU:s frihandelsavtal kan vi dock inte uteslutande handla från svenska producenter, därför ställer vi kravet att svenska regelverk ska uppfyllas och motsvarande nivå av svensk djurskyddslagstiftning måste upprätthållas av producenten vid inköp och upphandling av animaliska livsmedel. Vegetabiliska livsmedel ska i första hand köpas in från lokala producenter och i andra hand från vårt närområde.

- **Sverige ska ha en levande landsbygd.**
- **Ökad andel lokal- och närproducerade varor i våra verksamheter**
- **Animaliska livsmedel ska endast köpas in från producenter som uppfyller kraven enligt svenska regelverk och i motsvarande nivå med svensk djurskyddslagstiftning.**
- **Höj regionens och landets självförsörjningsgrad.**

12.2 Aveckla Region Örebro läns interna tryckeri

Region Örebro län äger sedan gammalt ett eget tryckeri. En gång i tiden kan sådan verksamhet ha varit försvarbar i regionens regi, om sådan service då saknades, idag är ett helt annat läge när regionen redan upphandlar en större del av sina trycksaker. Ett mindre tryckeri kommer alltid vara dyrare än ett större tryckeri och äger man ett eget tryckeri ökar också den interna viljan att nyttja det tryckeriet för att upprätthålla hävden att ha det kvar. En intern utredning har gjorts som tydligt visar att speciellt stora serier av tryck blir mycket billigare att köpa in än att utföra i egen regi. Viss service som innehåller personuppgifter behöver enligt uppgift utredas ytterligare för att hitta en säker hantering vid en eventuell extern aktör. Detta borde med enkelhet gå att lösa då regionen är långt ifrån den enda på marknaden som har behov av tryck som inkluderar personuppgifter.

Vi är idag ett digitalt samhälle och behoven av fysiska trycksaker minskar, kallelser och liknande behöver egentligen inte skickas ut per fysisk post i samma grad när sms, mejl och även Kivra finns som fullgoda alternativ för majoriteten av befolkningen. Vi ser att ett avvecklande av tryckeriet skulle kunna förväntas minska löpande kostnader. En del av kostnaderna kvarstår dock vare sig vi nyttjar vårt interna tryckeri eller ej. Vi vill även införa en ny policy för att minska behoven av tryckt material, där antalet trycksaker alltid utvärderas för att säkerställa om tilltänkt antal är både ekonomiskt och miljömässigt försvarbart. Grundinställningen ska vara att allt som kan erbjudas i digitalt format, i första hand ska erbjudas i digitalt format. Med denna policy, utöver avvecklandet av det interna tryckeriet, sparar regionen ytterligare ett antal miljoner per år. Med detta säkerställer vi att skattebetalarnas pengar används så effektivt som möjligt, samtidigt som vi är med och bidrar till minskad klimatpåverkan.

- **Region Örebro län ska skyndsamt utreda de sista detaljerna kring att använda extern aktör för att trycka material innehållande personuppgifter.**
- **Region Örebro län ska införa en policy om att allt material som kan vara digitalt, i första hand ska vara digitalt.**
- **Region Örebro län ska införa en policy där antalet fysiska material som måste tryckas noggrant säkerställs vara både ekonomiskt och miljömässigt försvarbart.**
- **Region Örebro län ska skyndsamt avveckla sitt interna tryckeri och upphandla framtida behov hos externa tryckerier.**

13. Kulturnämnden

Kulturen berör oss genom att påverka våra känslor och sinnen, den ger oss kunskap, utbildar, utvecklar och fogar oss samman. Kultur är alltså mer än att betrakta. Kulturen är viktigt och behövs. Kulturen har stor betydelse för att belysa och förmedla vårt kulturarv. Vår viktiga historia återfinns i slöjd, hembygdsgårdar, museer, konst, och litteratur. Detta måste bevaras såväl för nuet som för framtiden. Samtidigt är vi nationellt på väg in i en lågkonjunktur. Region Örebro står inför stora besparingskrav. Vi befinner oss mitt i Coronapandemin och de fulla ekonomiska effekterna är fortfarande inte klarlagda och ej heller hur dessa kommer att påverka oss framledes. Vi har tuffare tider framför oss och att alla kostnader behöver ses över. Våra skattemedel ska användas för medborgarnas bästa.

Alla nämnder måste bidra för att säkerställa kärnverksamhetens, i huvudsak vårdens, fortsatta möjligheter att kunna erbjuda en patientsäker och högkvalitativ vård. Kultur- och fritidsnämnden har den viktiga uppgiften att och möjliggöra en bred kulturell verksamhet för länets alla invånare. Denna uppgift säkras med regionalt ägda verksamheter och kompletteras med samarbetsavtal som upprättats med andra viktiga kulturintressen. Sverigedemokraterna föreslår besparingskrav till nämnden som utgår ifrån rådande osäkerhetsfaktor om vad pandemins kostnader framgent landar i. En alltför generös invandringspolitik har genererat höga kostnader såväl nationellt som regionalt och kommunalt.

Sverigedemokraterna föreslår en ramsänkning om totalt 5 procent med tydlig anvisning om att regionalt ägda och delägda verksamheter ska stimuleras och främjas. Däri finns Örebro Länsteater, Martin Mutter, Länsmuseum, Länsmusiken och länets samliga bibliotek som i sina verksamheter har ett brett utbud, hög profession och nås av länsbor genom tillgänglighetsprincipen. Verksamhetsplanerna är även centralt styrda av Region Örebro län. Därmed överlåter Sverigedemokraterna ansvaret till Kultur- och fritidsnämnden att besparingarna som görs på verksamheterna är kortsiktiga och fokuserade kring att påverka så få besökare som möjligt.

13.1 Ta bort 1 procentsregeln vid investeringar

Region Örebro län tillämpar en procentregeln på sina egna fastigheter. Det innebär att en procent av byggkostnaderna vid ny, om och tillbyggnationer över 5 miljoner kronor, går till byggnadsanknuten konst. Med en sådan regel kan det bli så att man tittar på konst efter summan man har istället för att titta på vad man har för behov. Region Örebro läns konstsamling består av över 17 000 konstverk. Dessa kan användas i nybyggnationer och även alternera mellan olika verksamheter så att man förnyar och förändrar landskapet i regionens lokaliteter genom återbruk, så att både ekonomi och miljö gynnas.

Mycket kan även göras byggnadstekniskt där man bygger estetiskt tilltalande byggnader istället för alltför trista byggnadsverk som börjar bli allt vanligare. Med det ekonomiska läge som regionen befinner sig i tar vi bort denna regel.

- **Minska onödiga utgifter.**
- **Använd den befintliga konstsamlingen för att besmycka våra byggnader och lokaler.**

13.2 Inga bidrag till politiska ungdomsförbund

År 2019 betalades det ut 11 020 500 kronor i partistöd till de invalda partierna i regionfullmäktige. Förutom detta betalades även 269 880 kronor till partiernas ungdomsförbund. Med tanke på den redan höga summa pengar som partierna får ut i partistöd, anser vi inte att det är försvarbart att de politiska ungdomsförbunden får plocka ut extra pengar via bidrag.

Partierna har med sina resurser råd att bedriva ungdomsverksamhet om man så önskar och de politiska ungdomsförbunden får helt enkelt bekostas helt via partistödet. Med detta sparar vi in 373 700 kronor eftersom vi avvecklar hela den budgetposten.

- **Politiska ungdomsförbund kopplade till partier som erhåller partistöd från Region Örebro län ska inte ha rätt till föreningsbidrag.**

14. Forsknings- och utbildningsnämnden

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 18 kap 2 (paragraf) fastslås att "regioner och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Regioner och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor."

Vi i ser betydelsen av att forskning och utbildning vid Örebro Universitet kan sammankopplas med kompetensbehov och utveckling av nya tekniska lösningar vid Universitetssjukhuset i Örebro. Den kliniska forskningen, på alla nivåer, ska enligt vår uppfattning vila på vetenskaplig grund och vara fristående från politisk påverkan. De grundläggande värderingarna för denna nämnd måste utgå dels från regioninvånarnas krav på jämlik vård över landet och ifrån förväntningarna på att vården kan erbjuda moderna och patientsäkra behandlingsmöjligheter. Nämndens finansiering sker i huvudsak via statlig ALF-ersättning för utbildning, statlig ALF- ersättning för klinisk forskning samt regionbidrag på cirka 120 miljoner kronor (årsredovisning 2020). Den statliga ALF-ersättningen sker dock inte med jämn fördelning till de sju olika universitetssjukhusregionerna. Region Örebro blir drabbat på ett negativt sätt.

Vi anser att det är viktigt att påpeka detta och att en jämnare fördelning av medel bör undersökas på riksdagsnivå. Denna nämnd har enbart visat positiva siffror i saldot. Detta beror på att det är en relativt ny nämnd som har arbetat för att växa in i sin kostym. Med tanke på att andra nämnder har en tuffare budget att förhålla sig till och att vi i Sverigedemokraterna anser att en högre andel ALF-ersättning bör tillfalla denna nämnd anser vi att regionen kan tilldela en lägre andel medel på en besparing med 2 miljoner kronor, det vill säga med cirka 1,7 % i jämförelse med regionens bidrag 2020.

15. Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

15.1 Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år

En förutsättning för att kunna bli en del av majoritetssamhället är att man talar och förstår det svenska språket. Under den första tiden i ett nytt land är det förståeligt att man behöver tolk för att kommunicera med det landets medborgare och myndigheter. Det är dock orimligt att en fullt frisk person som bott i Sverige under lång tid ska behöva tolkhjälp och att denna ska bekostas av det allmänna. Har man för avsikt att bo här permanent ska man ovillkorligen lära sig svenska eller själv bekosta sitt kvarvarande behov av språktolk genom avgifter. Särskilda undantag ska göras för de nationella minoritetsspråken. Avgiften ska dock kunna efterskänkas i de fall patienten på grund av ålder, funktionsnedsättning eller andra medicinska skäl saknar förmåga att lära sig det svenska språket eller har tappat sina språkkunskaper. Regionen ska avgiftsfritt tillhandahålla teckentolk.

- **Öka incitamenten för invandrare att lära sig det svenska språket och bli en del av det svenska samhället.**
- **Språktolk bekostas av den enskilde när denne haft sin hemvist i landet i tre år.**

16. Regionfullmäktige föreslås besluta:

- Att anta Sverigedemokraternas förslag till budget 2022 för Region Örebro län.
- Att skattesatsen fastställs till 11,55 kronor för år 2022.
- Att planeringsreserven omfattar 25 miljoner kronor för år 2022.
- Att fastställa investeringsramar till 1 024 000 000 kronor år 2022, till 436 000 000 kronor år 2023 samt till 451 000 000 kronor år 2024.
- Att inte öka regionens långfristiga skulder under åren 2022–2024.

17. Budgeten i siffror

17.1 Resultatbudget

RESULTATBUDGET Belopp i miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Budgetramar till nämnderna		-9 540	-10 066	-10 291	-10 418
Löne- och prisjustering		-230	-215	-146	-297
Särskilda prioriteringar		-280	-147	-144	-131
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50	-25	-25	-25
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg. års		-34	-50	-75	-100
Omställning		-138	0	0	0
Regionstyrelsens verksamhetskostnad		-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	- 9 735	-10 327	-10 652	-10 786	-11 169
Skatteintäkter	7 349	7 477	7 934	8 179	8 414
Generella statsbidrag och utjämning	2 833	2 954	3 007	2 850	2 873
Verksamhetens resultat	447	105	290	242	118
Finansiella intäkter	300	177	222	259	285
Finansiella kostnader	-217	-97	-137	-167	-207
Finansnetto	83	80	85	93	78
Årets resultat (efter balanskravsjusteringar)	530	185	375	335	196
Orealiserad värdeökning av finansiella tillgångar	-68	-85	-106	-113	-99
Resultat inkl. realiserad värdeökning av finansiella tillgångar	462	100	269	222	97

17.2 Driftbudget

DRIFTBUDGET Belopp i miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ramar till nämnderna		-9 540	-10 066	-10 076	-10 057
Löne- och prisjustering året		-230	-215	-146	-297
Löne- och prisjustering tidigare års		0	0	-215	-362
Summa ramar till nämnderna	-9 783	-9 771	-10 281	-10 438	-10 715
Resultat från verksamheten	-239				
Särskilda prioriteringar		-280	-147	-144	-131
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50	-25	-25	-25
Regionstyrelsens planeringsreserv, föregående års		-34	-50	-75	-100
Omställning		-138			
Summa verksamheter	-10 022	-10 272	-10 503	-10 682	-10 971
Regionstyrelsens verksamhetskostnad	287	-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	-9 735	-10 327	-10 652	-10 786	-11 169
Regionstyrelsen		s			
Skatteintäkter	7 349	7 477	7 934	8 179	8 414
Generella statsbidrag och utjämning	2 833	2 954	3 007	2 850	2 873
Finansiella intäkter	300	177	222	259	285
Finansiella kostnader	-217	-97	-137	-167	-207
Årets resultat	530	185	375	335	196

DRIFTBUDGET Belopp i tusen kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
<i>Pensioner</i>					
Pensionsutbetalning, gamla förbindelser	-340	-328	-346	-364	-373
Löneskatt på pensionsutbet	-82	-80	-84	-88	-91
Pensionsutbetalning ÄDEL		-21	-21	-21	-21
Löneskatt på pensionsutbet ÄDEL		-5	-5	-5	-5
Övrigt	-2	-2	-2	-2	-2
<i>Ökad pensionsavsättning</i>					
Avgiftsbestämd del KAP-KL	-228	-232	-246	-252	-260
Förändring pensionsavsättning	-172	-169	-170	-123	-194
Löneskatt avg.best del KAP-KL	-55	-56	-60	-61	-63
Löneskatt på pens.avsättn.förändr	-42	-41	-41	-30	-47
Pensionskostnad utöver skandias kalkyl	-6	-25	-25	-25	-25
Löneskatt på premiebetalning KAP-KL					
Schablonber pensionskostnad	547	536	583	597	611
Schablonber löneskatt	133	130	141	145	148
Arbetsgivaravgifter	5				
Tandvårdsmoms	15	16	16	16	16
Patientförsäkring LÖF premie	-48	-49	-44	-45	-46
<i>Internräntor</i>					
Likvidkonto	1	1	1	1	1
Lån fastigheter	113	132	63	63	63
Interna ränteintäkter	10	10	10	10	10
Nedskrivning förråd	-51				
Avkastningskrav/fastighetsfinansiering					
Regionservice		7	7	7	7
Fastighetsfinansiering		120	72	72	72
Folktandvården		2	2	2	2
<i>Summa avk krav o ej nyttjad planeringsreserv</i>	491				
Summa	287	-54	-148	-104	-197
Verksamhetens nettokostnader	-9 735	-10 327	-10 652	-10 786	-11 169

17.3 Driftbudget per nämnd

DRIFTBUDGET PER NÄMND Belopp i miljoner kronor	Aktuell ram 2021	Justeringar Inför 2021	Löne & pris uppräkning	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2022
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-18		-0,4	0	-18
Regionstyrelsen					
varav					
- Regionstyrelsen och regionkansliet	-464	36,6	-10,1	3	-434
- Hälsovalsensheten	-1 916		-40,2	-15	-1 972
- Tandvårdsensheten	-242		-5,1	0	-247
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-6 341	-50,0	-136,2	-164	-6 691
Forsknings- och utbildningsnämnden	-124		-2,6	3	-124
Folktandvårdsnämnden	-1		0,0	0	-1
Servicenämnden	-48		-1,0	-1	-50
Samhällsbyggnadsnämnden	-629		-13,2	-20	-662
Regional tillväxtnämnd	-145		-3,0	41	-107
Kulturnämnden	-113		-2,4	6	-109
Gem. nämnd för företagsh. & tolk	0		0,0	0	0
Tidigare beslut ej utfördelade till nämnderna		-10,0	-1,3		-11
Summa budgetramar till nämnderna	-10 042	-23	-215	-147	-10 428
Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-184				-148
Effekter tidigare års beslut	-34				-50
Regionstyrelsens planeringsreserv	-50				-25
Omställning	-78				
Verksamhetens nettokostnader	-10 388				-10 652
Regionstyrelsens finansförvaltning	10 573				11 027
Årets resultat	185				375

17.4 Balansbudget

BALANSBUDGET Belopp i miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Kalkyl 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	24	44	43	55	49
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 578	6 277	6 663	6 654	6 660
Maskiner och inventarier	929	1 209	1 402	1 402	1 402
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	176	174	174	174	174
Summa anläggningstillgångar	6 707	7 705	8 283	8 285	8 285
Omsättningstillgångar					
Förråd	102	160	102	102	102
Fordringar	995	770	850	850	850
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj	4 528	4 355	5 102	5 501	6 029
Orealiserade finansiella tillgångar		85	85	198	297
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	244	356	33	160	157
Summa omsättningstillgångar	5 868	5 726	6 172	6 811	7 435
SUMMA TILLGÅNGAR	12 575	13 431	14 455	15 096	15 720
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	2 762	2 741	2 861	3 236	3 571
Årets resultat	530	185	375	335	196
Summa eget kapital	3 292	2 926	3 236	3 571	3 767
Avsättningar					
Avsättning för pensioner inkl. löneskatt	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Summa avsättningar	4 735	5 074	5 702	6 001	6 429
Skulder					
Långfristiga skulder	1 917	2 656	2 742	2 749	2 749
Kortfristiga skulder	2 631	2 775	2 775	2 775	2 775
Summa skulder	4 548	5 431	5 517	5 524	5 524
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	12 575	13 431	14 455	15 096	15 720

17.5 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDESBUDGET Belopp i miljoner kronor	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	530	185	375	335	196
Justering med post "Framtida utmaningar"					
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>1 274</i>	<i>894</i>	<i>1 148</i>	<i>1 082</i>	<i>1 075</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-232	0	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	8	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	406	0	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 456	894	1 148	1 082	1 075
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-3	-19	0	-14	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-821	-1 227	-920	-411	-451
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, extern hyresgäst			-104	-25	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar					
Investeringar i finansiella tillgångar	-17	-460	-427	-399	-528
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	6				
Justering ej likvidpåverkande poster		-85	-106	-113	-99
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-835	-1 792	-1 557	-962	-1 077
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Minskning långfristiga skulder	-13	-15	-18	-18	
Ökning långfristiga skulder	650	754	0	0	0
Ökning långfristiga skulder, externa hyresgäster			104	25	0
Ökning långfristiga fordringar	-2				
Minskning långfristiga skulder	17				
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	652	739	86	7	0
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl. förändrade pensionsmedel)	1 273	-159	-322	127	-3

17.6 Våra satsningar och besparingar

BESPARINGAR Belopp i tusen kronor	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Regionfullmäktige			
Regionstyrelsen	23 000	23 000	23 000
- varav			
- Regionstyrelsen och regionkansliet	23 000	23 000	23 000
Överlåtande av huvudmannskapet för Örebro flygplats	17 400	17 400	17 400
Minskat partistöd	5 600	5 600	5 600
- Hälsovalsenheten			
- Tandvårdsenheten			
Hälso- och sjukvårdsnämnden	26 000	26 000	26 000
Intäkter genom avgifter för tolkuppdrag	15 000	15 000	15 000
Sparkrav administration	8 000	8 000	8 000
Vård till EU-migranter	3 000	3 000	3 000
Forsknings- och utbildningsnämnden	2 500	2 500	2 500
Sparkrav 2 %	2 500	2 500	2 500
Folkvandvårdsnämnden			
Servicenämnden	2 000	2 000	2 000
Auwekla internt tryckeri	2 000	2 000	2 000
Samhällsbyggnadsnämnden			
Regional tillväxtnämnd	42 600	42 600	42 600
Sparkrav 2,5 %	3 500	3 500	3 500
Auwekla regionens deltagande i Central Sweden	1 400	1 400	1 400
Överlåtande av huvudmannskapet för Fellingsbro folkhögskola	17 400	17 400	17 400
Överlåtande av huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola	20 300	20 300	20 300
Kultur och Fritidsnämnden	5 870	5 870	5 870
Sparkrav 5 %	5 500	5 500	5 500
Ta bort partistöd ungdomsförbund	370	370	370
Gemensam nämnd för företagshälsovård och tolk			
SUMMA	102 270	102 270	102 270

SATSNINGAR Belopp i tusen kronor	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Regionfullmäktige			
Regionstyrelsen	-35 000	-35 000	-35 000
- varav			
- Regionstyrelsen och regionkansliet	-20 000	-20 000	-20 000
Digitala vårdkontakter och köpt primärvård	-20 000	-20 000	-20 000
- Hälsovalsenheten	-15 000	-15 000	-15 000
Åldrevård	-15 000	-15 000	-15 000
- Tandvårdsenheten			
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-189 500	-186 500	-173 500
Ta bort åldersgräns för kallelse till mammografi	-2 000	-2 000	-2 000
Extra semestervecka till personal inom Covidnära vård	-13 000	-13 000	
Utreda regiongemensam larmcentral	-1 500		
Uppskjuten vård	-75 000	-75 000	-75 000
Säkerställa patientsäkerheten förlossningsvården på Karlskoga lasarett	-7 000	-7 000	-7 000
Utreda primärvårdsresurs på akutmottagningarna	-1 500		
Lönesatsning för vårdpersonal	-60 000	-60 000	-60 000
Generell vårdförstärkning	-20 000	-20 000	-20 000
Primärjour Lindesberg	-7 000	-7 000	-7 000
Länsomfattande kampanj mot narkotika riktad mot ungdomar	-2 500	-2 500	-2 500
Forskningsnämnden			
Folkvandvårdsnämnden			
Servicenämnden	-3 000	-3 000	-3 000
Högre krav på lokalproducerade livsmedel i regionens upphandlingar	-3 000	-3 000	-3 000
Samhällsbyggnadsnämnden	-20 000	-20 000	-20 000
Tillgänglig kollektivtrafik på landsbygden	-20 000	-20 000	-20 000
Regional tillväxtnämnd	-2 000	-2 000	-2 000
Bevarande och utökad marknadsföring av länets fornminnen	-2 000	-2 000	-2 000
Kulturnämnden			
Gemensam nämnd för företagshälsovård och tolk			
SUMMA	-249 500	-246 500	-233 500

RAMJUSTERINGAR (summa satsningar och besparingar)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Belopp i tusen kronor			
Regionfullmäktige	0	0	0
Regionstyrelsen	-12 000	-12 000	-12 000
- varav			
- Regionstyrelsen och regionkansliet	3 000	3 000	3 000
- Hälsovalsenheter	-15 000	-15 000	-15 000
- Tandvårdsenheten	0	0	0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-163 500	-160 500	-147 500
Forsknings- och utbildningsnämnden	2 500	2 500	2 500
Folktandvårdsnämnden	0	0	0
Servicenämnden	-1 000	-1 000	-1 000
Samhällsbyggnadsnämnden	-20 000	-20 000	-20 000
Regional tillväxtnämnd	40 600	40 600	40 600
Kulturnämnden	6 170	6 170	6 170
Gem nämnd för företagshälsovård och tolk	0	0	0
SUMMA	-147 230	-144 230	-131 230